

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет науки і технологій

Факультет економіки і менеджменту
Кафедра економіки та підприємництва ім. Т. Г. Беня

Пояснювальна записка

до випускної кваліфікаційної роботи бакалавра

на тему: Аналіз результатів діяльності підприємства та обґрунтування заходів
щодо їх покращення
6.076.221383.ПЗ

за освітньою програмою Економіка та управління підприємством
зі спеціальності 076 – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Виконала: студентка групи: ЕП01-22т

/ Аліна ГОНЧАР /

Керівник:

ст. викл. Ангеліна НАЙДОВСЬКА /

Нормоконтролер:

/ ст. викл. Ангеліна НАЙДОВСЬКА /

Консультанти:

Аналітична частина

/ ст. викл. Ангеліна НАЙДОВСЬКА /

Рекомендаційна частина

/ ст. викл. Ангеліна НАЙДОВСЬКА /

Охорона праці та захист навколишнього середовища

/ проф. Олександр ЄРЬОМІН /

Засвідчую, що у цій роботі немає запозичень з праць інших авторів без відповідних посилань.

Студент

Дніпро – 2026 рік

Ministry of Education and Science of Ukraine
Ukrainian State University of Science and Technologies
Faculty of Economy and Management
Department of Economics and Entrepreneurship named after T. G. Ben`

**Explanatory Note
to a bachelor's qualification work**

on the topic: Analysis of the company's performance and justification of
measures to improve it

6.076.221383.ПЗ

under the study program: Economy and Management of Enterprise Speciality:
076 «Business, Trade and Exchange Activities»

Done by the student of the group: ЕП01-22m

/ Alina HONCHAR/

(name, surname)

Scientific Supervisor:

/Senior Instructor Anhelina
NAIDOVSKA/

(position, name, surname)

Normative controller :

/Senior Instructor Anhelina
NAIDOVSKA /

(position, name, surname)

Supervisors

Analytical part

(Chapter title heading)

/ Senior Instructor Anhelina
NAIDOVSKA /

(position, name, surname)

Recommended part

(Chapter title heading)

/ Senior Instructor Anhelina
NAIDOVSKA /

(position, name, surname)

Occupational safety and
environmental protection

(Chapter title heading)

/ prof.Oleksandr YEROMIN /

(position, name, surname)

I duly certify that this Explanatory
Note does not contain any
material borrowed from the works
of other authors without
appropriate reference

Student _____

Dnipro - 2026

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет науки і технологій

Факультет економіки і менеджменту

Кафедра: економіки та підприємництва ім. Т. Г. Беня

Рівень вищої освіти: бакалавр

Освітня програма: Економіка та управління підприємством

Спеціальність: 6.076 – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувачка кафедри економіки та
підприємництва ім. Т.Г. Беня

_____Світлана ДОВБНЯ

Дата _____

ЗАВДАННЯ

на випускню кваліфікаційну роботу бакалавра

студентці Гончар Аліні Юріївні

1. Тема роботи: Аналіз результатів діяльності підприємства та обґрунтування заходів щодо їх покращення

Керівник роботи: Найдовська Ангеліна Олексіївна, ст. викладач
затверджені наказом від 02 березня 2026 р. № 335-ст

2. Строк подання студентом роботи: 07 червня 2026 р.

3. Вихідні дані до роботи: публічна інформація щодо діяльності підприємства:

форми фінансової звітності підприємства в динаміці за три роки, інформація щодо основних продуктів підприємства, обсягів їх виробництва та продажу; інформація щодо витрат підприємства, його прибутковості; щодо технології виробництва тощо.

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно опрацювати):

4.1. Аналітична частина: стисла характеристика підприємства та економічний аналіз діяльності підприємства за три роки

4.2. Рекомендаційна частина: обґрунтування заходів щодо покращення фінансових результатів діяльності підприємства

4.3. Охорона праці та захист навколишнього середовища: загальна характеристика умов праці; техніка безпеки та пожежна профілактика на підприємстві

5. Консультанти розділів роботи:

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Завдання видав: (підпис консультанта, дата)	Завдання прийняв: (підпис студента, дата)
1. Аналітична частина	Найдовська А.О., старший викладач	01.04.2026	01.04.2026
2. Рекомендаційна частина	Найдовська А.О., старший викладач	01.04.2026	01.04.2026
3. Охорона праці та захист навколишнього середовища	Єрємін О.О., проф.	01.04.2026	01.04.2026

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів атестаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Аналітична частина	30.05.2026	
2	Рекомендаційна частина	24.05.2026	
3	Охорона праці та захист навколишнього середовища	29.05.2026	
4	Оформлення пояснювальної записки	07.06.2026	
5	Оформлення презентації	12.06.2026	
6	Подання кваліфікаційної роботи до кафедри	07.06.2026	
7	Захист випускної роботи на засіданні Екзаменаційної комісії	17.06.2026	

Студент _____ Аліна ГОНЧАР

Керівник роботи _____ Ангеліна НАЙДОВСЬКА

№ ряд ка	Фор мат	Позначення			Назва	Кіл. аркушів	№ екз.	Прим.	
1									
2					Документація загальна				
3									
4					Заново розроблена				
5									
6	A4	6.076.221383.ПЗ			Пояснювальна записка				
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
14									
15									
16									
17									
18									
19									
20									
21									
22									
23									
					6.076.221383.ВР				
Зм.	Лис.	№ документау	Підпис	Дата					
Розроб.		Гончар А.Ю.			Відомість випускної кваліфікаційної роботи	Літера		Лист	Листів
Керівник		Найдовська А.О.				Б		1	1
Консульт.		Найдовська А.О.				МОН України УДУНТ Кафедра ЕП гр. ЕП01-22т			
Н.контр.		Найдовська А.О.							
Затв.		Довбня С.Б.							

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка до випускної кваліфікаційної роботи бакалавра: 65 сторінок, 23 таблиці, 5 рисунків, 30 джерел.

Об'єкт розробки: методичні питання оцінювання та напрями підвищення ефективності виробничо-господарської діяльності підприємства ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ».

Предмет дослідження – виробничо-господарська діяльність промислового підприємства.

Мета роботи: обґрунтування заходів щодо підвищення ефективності виробничо-господарської діяльності промислового підприємства.

Застосовані методи: загально-наукові, економіко-статистичного та фінансового аналізу, інтегральної оцінки, розрахунку економічної ефективності інвестицій.

Одержані результати: в аналітичній частині надано стислу характеристику об'єкта дослідження, виконано економічний аналіз результатів його діяльності.

У рекомендаційній частині запропоновано заходи щодо заміни системи автоматичного управління нагріву металу в кільцевих печах ТПЦ №4. Виконано економічне обґрунтування запропонованих заходів. Проведено оцінку впливу впровадження заходів на основні показники, які характеризують ефективність роботи ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ».

У розділі «Охорона праці та захист навколишнього середовища» проаналізовані умови праці та пожежної безпеки, розглянуті заходи з поліпшення умов праці та питання захисту навколишнього середовища.

Ключові слова: ВИРОБНИЧО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ, ТОВАРНА ПРОДУКЦІЯ, АНАЛІЗ, СОБІВАРТІСТЬ, ПРИБУТОК, РЕНТАБЕЛЬНІСТЬ, ІНВЕСТИЦІЇ, ЕФЕКТИВНІСТЬ.

ЗМІСТ

ВСТУП	8
1 АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА	10
1.1 Характеристика об'єкта дослідження	10
1.2 Аналіз техніко-економічних показників	16
1.3 Аналіз фінансової звітності підприємства	21
1.4 Оцінка фінансового стану підприємства.....	34
2 РЕКОМЕНДАЦІЙНА ЧАСТИНА	39
2.1 Характеристика запропонованих заходів.....	39
2.2 Проектна калькуляція собівартості труб.....	41
2.3 Проектні техніко-економічні показники	46
2.4 Оцінка ефективності інвестиційного проєкту	48
3 ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЗАХИСТ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА.....	54
3.1 Загальна характеристика умов праці	54
3.2 Техніка безпеки та пожежна профілактика.....	55
3.3 Захист навколишнього середовища	57
ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ.....	60
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ.....	63

ВСТУП

В умовах сучасної динамічної та глибоко трансформованої економіки здатність суб'єктів господарювання оперативно реагувати на виклики зовнішнього середовища визначає не лише їхню конкурентоспроможність, а й життєздатність на ринку загалом. Вітчизняні підприємства змушені функціонувати в режимі постійної невизначеності, за таких обставин традиційні підходи до управління, що базуються на інтуїтивних рішеннях або поверхневому моніторингу, втрачають свою ефективність. Відтак, виникає об'єктивна потреба у впровадженні системного фінансово-економічного аналізу як базового інструменту стратегічного та оперативного менеджменту.

Регулярне оцінювання результатів діяльності підприємства дозволяє не просто констатувати фактичні показники прибутковості чи збитковості, а й виявити глибинні причинно-наслідкові зв'язки, що призвели до поточного стану. Глибокий аналітичний підхід дає змогу своєчасно ідентифікувати «вузькі місця» у виробничих та управлінських процесах, оцінити ефективність використання ресурсного потенціалу, а головне - відшукати приховані внутрішні резерви для зниження собівартості та оптимізації витрат. Водночас, в умовах цифровізації бізнесу та накопичення великих масивів інформації, актуальним завданням стає не стільки збір звітних даних, скільки їх якісна інтерпретація для обґрунтування точних управлінських рішень.

Мета роботи – аналіз ефективності виробничо-господарської діяльності промислового підприємства та обґрунтування заходів щодо її підвищення.

Для досягнення цієї мети були вирішені наступні задачі:

- охарактеризовано базу дослідження – ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ», його організаційну структуру, основну продукцію, виробничу та збутову діяльність;

- проведено аналіз виробничо-господарської діяльності підприємства за 2022 – 2024 роки;

- запропоновано проєктні заходи щодо підвищення ефективності виробничо-господарської діяльності;

- розраховано проєктну калькуляцію труб нафтогазового сортаменту;

- визначено проєктні техніко-економічні показники роботи заводу;

- оцінено доцільність впровадження проєктних заходів.

Об'єктом дослідження виступає промислове підприємство ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ», який займається випуском трубної продукції.

Предмет дослідження – виробничо-господарська діяльність.

Практична цінність випускної роботи укладена в тому, заміна системи автоматичного управління нагріву металу в кільцевих печах ТПЦ №4 ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ» сприятиме збільшенню прибутку від реалізації продукції та підвищенню ефективності роботи заводу.

Методи дослідження та апаратура – застосовування методів статистичного аналізу, розрахунки техніко-економічних показників проводились за допомогою ЕОМ класу Pentium MMX 200 та програми Microsoft Excel.

1 АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА

1.1 Характеристика об'єкта дослідження

Об'єктом дослідження є ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ» – одне з провідних підприємств трубної галузі України, яке спеціалізується на виробництві безшовних сталевих труб для потреб нафтогазового комплексу, машинобудування, енергетики, будівництва та інших галузей промисловості [1]. Підприємство входить до складу міжнародної промислової групи Interpipe, яка є одним із найбільших виробників сталевих труб та залізничної продукції у Східній Європі. До складу корпорації входять п'ять заводів, розташованих в Україні в м. Дніпро і Дніпропетровській області [2].

Рисунок 1.1 – Структура корпорації «ІНТЕРПАЙП» за даними 2021 року [2]

ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ» (код ЄДРПОУ 35537363) спеціалізується на виробництві безшовних труб для нафтопереробної, нафтохімічної, авіаційної та суднобудівної промисловості, машинобудування та приладобудування, нафтогазової та енергетичної галузі та труб загального призначення, що застосовуються в інших галузях промисловості за міжнародними та

національними стандартами [1].

Продукція підприємства орієнтована як на внутрішній ринок України, так і на експорт до країн Європейського Союзу, Близького Сходу, Північної Америки та інших регіонів світу. Висока якість продукції забезпечується впровадженням сучасних технологій виробництва, систем контролю якості та відповідністю міжнародним стандартам ISO, API, DIN та ASTM.

Юридично підприємство розташоване у місті Нікополь Дніпропетровської області — одному з найбільших промислових центрів України, що має вигідне транспортно-логістичне положення та значний промисловий потенціал. Виробничі майданчики підприємства розташовані у містах Дніпро і Нікополь.

Розміщення підприємства у регіоні з розвиненою металургійною базою дозволяє забезпечувати стабільне постачання сировини, знижувати логістичні витрати та підтримувати високий рівень виробничої кооперації з іншими підприємствами металургійного комплексу.

Історія розвитку підприємства пов'язана із формуванням трубної промисловості України. У процесі свого розвитку підприємство пройшло декілька етапів модернізації, спрямованих на оновлення виробничого обладнання, автоматизацію технологічних процесів та підвищення енергоефективності виробництва. Особливо важливим напрямом розвитку стало впровадження інноваційних технологій термічної обробки труб, систем неруйнівного контролю та цифровізації виробничих процесів.

Управління підприємством здійснюється відповідно до чинного законодавства України, статуту товариства та внутрішніх нормативних документів. Організаційна структура підприємства має лінійно-функціональний характер та включає виробничі, технічні, фінансові, маркетингові, логістичні та адміністративні підрозділи.

До основних виробничих підрозділів ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ» належать трубопрокатні цехи, термічні дільниці, відділи технічного контролю,

складські комплекси та допоміжні служби. Виробничий процес підприємства характеризується високим рівнем спеціалізації та безперервності. Основними етапами виробництва є підготовка металевої заготовки, нагрівання, прокатка, калібрування, термічна обробка, контроль якості та відвантаження готової продукції споживачам.

Важливе значення у діяльності підприємства має система управління якістю. ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ» здійснює постійний контроль відповідності продукції міжнародним стандартам та вимогам замовників. На підприємстві впроваджені сучасні методи контролю механічних властивостей металу, ультразвукової діагностики, гідравлічних випробувань та автоматизованого моніторингу виробничих параметрів. Це дозволяє забезпечувати конкурентоспроможність продукції на міжнародному ринку та підтримувати довгострокові партнерські відносини із замовниками.

Суттєвим фактором конкурентоспроможності підприємства є його кадровий потенціал. На підприємстві працюють висококваліфіковані спеціалісти у сфері металургії, машинобудування, автоматизації виробництва та менеджменту. Значна увага приділяється підвищенню кваліфікації працівників, професійному навчанню та розвитку корпоративної культури. Підприємство активно співпрацює із закладами вищої освіти та професійно-технічними навчальними закладами регіону, що сприяє формуванню кадрового резерву та залученню молодих спеціалістів.

Підприємство займає важливу позицію на ринку трубної продукції України. За обсягами виробництва безшовних труб компанія входить до числа найбільших виробників країни та є одним із провідних експортерів трубної продукції. Значна частина продукції реалізується за кордон, що свідчить про високий рівень конкурентоспроможності підприємства. Основними ринками збуту є країни Європейського Союзу, Близького Сходу, Північної Америки та СНД. Компанія орієнтується на довгострокову співпрацю з великими промисловими

замовниками та міжнародними партнерами.

Позиції підприємства на міжнародному ринку значною мірою визначаються високим рівнем якості продукції та наявністю міжнародних сертифікатів. ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ» виробляє труби відповідно до стандартів API, ASTM, DIN, EN та ISO, що дає можливість постачати продукцію для складних технічних об'єктів та міжнародних інфраструктурних проєктів. Наявність сучасного обладнання та систем контролю якості дозволяє підприємству підтримувати стабільний рівень технічних характеристик продукції та відповідати жорстким вимогам іноземних замовників.

Конкурентне середовище трубної галузі характеризується високим рівнем конкуренції як на внутрішньому, так і на світовому ринку. Основними конкурентами ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ» в Україні є підприємства металургійного комплексу, зокрема ПрАТ «Сентравіс продакшн Юкрейн», а також окремі трубні виробництва групи Метінвест. На міжнародному ринку компанія конкурує з виробниками трубної продукції з Китаю, Туреччини, Індії, Німеччини та Італії. Особливо суттєвий вплив на світовий ринок мають азійські виробники, які пропонують продукцію за нижчими цінами завдяки масштабам виробництва та державній підтримці металургійної галузі.

Незважаючи на високий рівень конкуренції, ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ» має низку конкурентних переваг. До них належать вигідне географічне розташування, близькість до металургійної сировинної бази, наявність кваліфікованого персоналу, сучасне обладнання та інтеграція до міжнародної промислової групи. Важливою перевагою є також орієнтація підприємства на продукцію з високою доданою вартістю, яка використовується у складних виробничих процесах та потребує високих технічних характеристик.

Діяльність підприємства значною мірою залежить від ситуації на світовому ринку сталі та трубної продукції. Коливання цін на метал, зміни попиту у нафтогазовій сфері, валютні ризики та логістичні обмеження безпосередньо

впливають на фінансові результати діяльності компанії. Окремим викликом для підприємства стали наслідки повномасштабної війни в Україні, які призвели до ускладнення експортної логістики, зростання енергетичних витрат та нестабільності виробничих процесів. Проте підприємство змогло адаптуватися до нових умов функціонування шляхом переорієнтації логістичних маршрутів, оптимізації виробничих витрат та пошуку нових ринків збуту.

Одним із стратегічних напрямів розвитку ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ» є модернізація виробництва та впровадження інноваційних технологій. Підприємство інвестує у оновлення прокатного обладнання, автоматизацію виробничих процесів, системи енергозбереження та цифровий моніторинг якості продукції. Це дозволяє підвищувати продуктивність праці, знижувати собівартість продукції та зміцнювати конкурентні позиції на міжнародному ринку.

Важливим елементом діяльності компанії є дотримання принципів екологічної відповідальності та сталого розвитку. Підприємство реалізує програми зниження викидів, модернізації систем очищення та раціонального використання енергоресурсів. У сучасних умовах екологічні стандарти стають одним із ключових факторів конкурентоспроможності на міжнародному ринку, тому підприємство приділяє значну увагу впровадженню екологічно безпечних технологій виробництва.

Крім виробничої діяльності, підприємство бере участь у соціально-економічному розвитку регіону. Компанія забезпечує робочі місця для населення, сплачує податки до державного та місцевих бюджетів, підтримує соціальні та благодійні ініціативи. В умовах сучасних викликів підприємство також здійснює підтримку працівників та місцевих громад, що є важливим елементом формування позитивного іміджу компанії.

Аналіз фінансово-економічних показників діяльності ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ» свідчить про значний вплив зовнішніх факторів на результати

функціонування підприємства. Основними джерелами доходу є реалізація трубної продукції на внутрішньому та зовнішньому ринках. Підприємство здійснює постійний моніторинг ринкової ситуації, аналізує потреби споживачів та адаптує виробничу програму відповідно до попиту. Водночас високий рівень конкуренції на світовому ринку трубної продукції потребує постійного вдосконалення виробничих технологій, оптимізації витрат та підвищення ефективності управління.

Значну роль у розвитку підприємства відіграє інноваційна діяльність. Компанія впроваджує нові технології виробництва трубної продукції, автоматизовані системи управління виробництвом та сучасні інформаційні технології. Це дозволяє підвищувати продуктивність праці, знижувати собівартість продукції та забезпечувати відповідність міжнародним вимогам щодо якості та безпеки продукції.

Таким чином, ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ» є сучасним промисловим підприємством із потужним виробничим потенціалом, розвиненою системою управління та значним досвідом роботи на міжнародному ринку металопродукції. Підприємство займає важливе місце у структурі металургійного комплексу України та має перспективи подальшого розвитку за рахунок модернізації виробництва, впровадження інновацій та розширення ринків збуту. Саме тому дослідження діяльності підприємства є актуальним та має практичне значення для оцінки ефективності управління, визначення напрямів підвищення конкурентоспроможності та формування стратегії подальшого розвитку.

1.2 Аналіз техніко-економічних показників

Значення техніко-економічних показників підприємства залежать від забезпеченості підприємства основними ресурсами та його змогою виробляти і продавати конкурентоздатну продукцію.

Інформація щодо динаміки обсягів виробництва і реалізації трубної продукції підприємством наведена на графіку нижче (рис. 1.2)

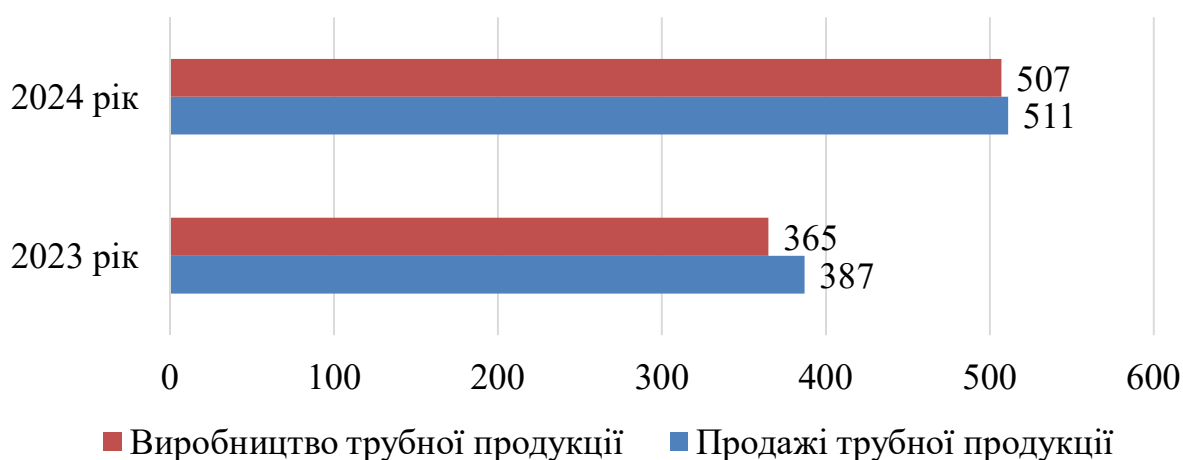

Рисунок 1.2 – Динаміка обсягів виробництва і реалізації трубної продукції

Джерело: побудовано на основі [3-5]

Як видно з рисунку 1.2, обсяги виробництва та реалізації продукції у 2024 році перевищують обсяги виробництва та реалізації продукції у 2023 році, що свідчить про поступове відновлення ділової активності підприємства. Наразі виробничі потужності підприємства задіяні на 60–70% від довоєнних показників. За умови стабільного енергопостачання підприємство має намір поетапно нарощувати обсяги виробництва.

У 2024 році основний обсяг труб було спрямовано до Європи – 212 тис. т (+64% р./р.), та Америки – 98 тис. т (+41% р./р.). На внутрішній ринок відвантажено 96 тис. т труб, що на 19% менше порівняно з 2023-м.

Ефективність використання ресурсів підприємством можна побачити

проаналізувавши основні техніко-економічні показники роботи підприємства. Результати розрахунків ТЕП на основі фінансової звітності підприємства [3] для ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ» за даними 2022-2024 рр. представлені в таблиці 1.1.

Так, обсяг реалізації продукції збільшився в 2023 році на 24,6% та на 15,6% у 2024 році за рахунок зростання замовлень. Загальний приріст виручки за період аналізу становить 44,0%.

Протягом аналізованого періоду середньорічна вартість основних засобів постійно, але повільно збільшувалась – на 1,6% у 2023 році та на 3,2% - у 2024 році. При цьому первісна вартість основних засобів незначно зростала у 2023 році, проте скорочувалась у 2022 та у 2024 роках. Середньорічна вартість основних засобів (залишкова) була розрахована за формулою середньої арифметичної простої.

Основним показником, який характеризує ефективність використання основних засобів, є фондovіддача [7-9]. За даними ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ» вона збільшилась у 2023 році на 0,79 грн/ грн (+22,7%) та на 0,52 грн/грн (+12,1%) у 2024 році. Зростання фондovіддачі пояснюється більш високим збільшенням обсягів реалізації продукції при несуттєвому приросту середньорічної вартості основних засобів.

Середньорічна вартість оборотних коштів також була розрахована за формулою середньої арифметичної простої. Протягом цього періоду середньорічна вартість оборотних коштів зростала – на 15,8% у 2023 році та на 10,9% - у 2024 році. Загальний приріст становить 28,4%.

Коефіцієнт оборотності в 2022 – 2024 роках несуттєво збільшився – на 0,05 оборотів на рік (+7,6%) у 2023 році та на 0,04 оборотів на рік (+4,2%) – у 2024 році. Зростання кількості оборотів є позитивною характеристикою, також швидкість оборотності коштів на підприємстві достатньо низка.

Таблиця 1.1 – Основні техніко-економічні показники роботи ПАТ «ІНТЕРПАЙП НТЗ»

Найменування показника	Од. виміру	2022 р.	2023 р.	2024 р.	Зміни, 2023/2022		Зміни, 2024/2023	
					абс.	відн., %	абс.	відн., %
Реалізована продукція	тис. грн	16495903	20552711	23762159	4056808	24,6	3209448	15,6
Середньорічна вартість основних засобів	тис. грн	4725070	4799592	4951244	74522,5	1,6	151652	3,2
Фондовіддача	грн/грн	3,49	4,28	4,80	0,79	22,7	0,52	12,1
Середньорічна вартість оборотних коштів	тис. грн	23531531	27238132	30219702	3706601	15,8	2981571	10,9
Коефіцієнт оберненості оборотних коштів	об./рік	0,70	0,75	0,79	0,04	7,6	0,03	4,2
Тривалість одного обороту	дні	520,7	483,7	464,2	-36,9	-7,1	-19,5	-4,0
Чисельність персоналу	осіб	4379	3932	4045	-447	-10,2	113	2,9
Продуктивність праці	тис. грн/особу	3767,0	5227,0	5874,5	1460,0	38,8	647,4	12,4
Фондоозброєність праці	тис. грн/особу	1079,0	1220,6	1224,0	141,6	13,1	3,4	0,3
Собівартість реалізованої продукції	тис. грн	14673205	14874312	20572591	201107	1,4	5698279	38,3
Прибуток від реалізації продукції	тис. грн	1822698	5678399	3189568	3855701	211,5	-2488831	-43,8
Рентабельність продукції	%	12,4	38,2	15,5	25,8	-	-22,7	-
Рентабельність продажу	%	11,0	27,6	13,4	16,6	-	-14,2	-

Тривалість одного обороту протягом 2022 – 2024 років зменшилася на 56,5 днів. Прискорення швидкості обороту свідчить про значне покращення ефективності використання оборотних коштів в умовах ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ».

Середньооблікова чисельність персоналу заводу у 2022 році склала 4379 осіб, в 2023 році цей показник суттєво знизився на 447 осіб (-10,2%) , проте виріс у 2024 році на 113 осіб (+2,9%). Структура персоналу також зазнала змін (рис. 1.3): частка робітників у складі персоналу поступово зменшується (у 2022 році – 84%, у 2023 році – 83,6%, у 2024 році – 79,7%, відповідно, зростає частка керівників (з 6,97% до 8,26% у 2024 році) та фахівців/ службовців.

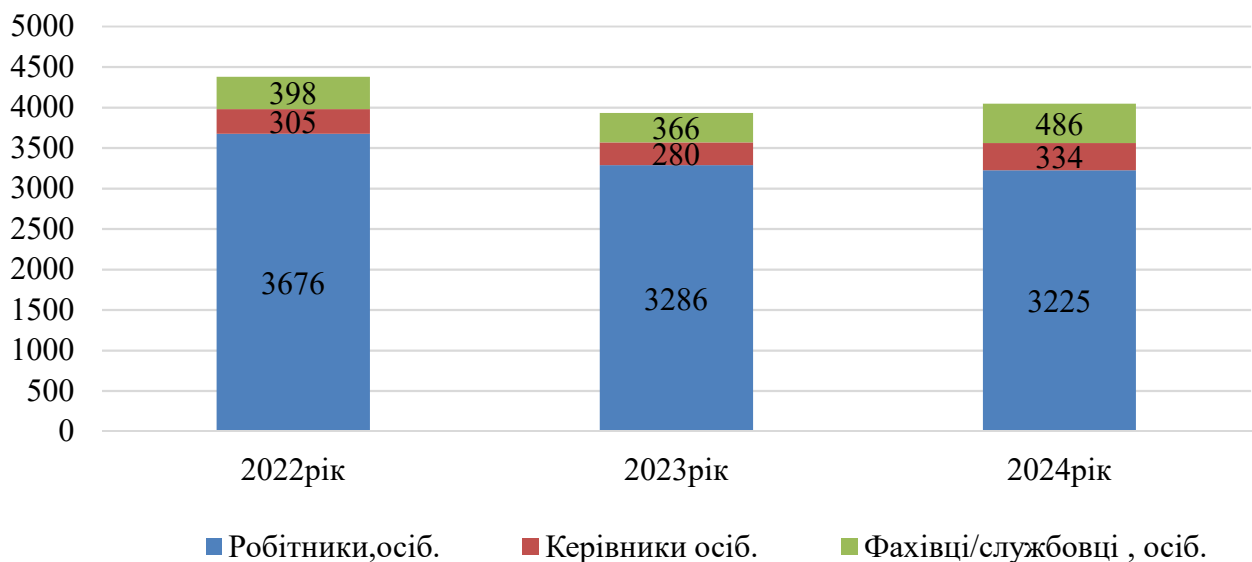

Рисунок 1.3 – Динаміка зміни чисельності та структури персоналу підприємства

Основним показником, який характеризує ефективність використання праці персоналу, є продуктивність – кількість продукції, яку виробляє один працівник за рік [4-6]. Продуктивність праці в 2023 році суттєво збільшилася у порівнянні з 2022 роком на 1460,0 тис. грн/особу (+38,8%) та на 647,4 тис. грн/особу (+12,4%) – у 2024 році. Зміна продуктивності праці обумовлена постійним суттєвим зростанням обсягів продажів продукції при незначному коливанні чисельності персоналу.

Для характеристики рівня автоматизації і роботизації виробництва використовується такий показник як фондоозброєність праці [9]. Він визначається як вартість основних засобів з розрахунку на одного середньооблікового працівника. Динаміка фондоозброєності праці у 2023 році є позитивною за рахунок зростання середньорічної вартості основних засобів при скороченні середньооблікової чисельності персоналу. В 2024 році фондоозброєність праці несуттєво збільшилась на 3,4 тис. грн/особу (+0,3%). В цілому ж, рівень забезпеченості ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ» основними засобами знаходиться на достатньо високому рівні.

Собівартість реалізованої продукції також збільшилась у 2023 році на 1,4% та на 38,3% у 2024 році при тому, що реалізована продукція зростала більш високими темпами у 2023 році (+24,6%) та меншими у 2024 році (+15,6%). Це свідчить про недостатню ефективність управління витратами на підприємстві.

Підсумковим показником господарської діяльності на будь-якому підприємстві є прибуток [7-9 та ін.]. За рахунок більшого зростання реалізованої продукції (+24,6%), чим собівартості (+1,4%), сума прибутку від реалізації продукції збільшилась у 2023 році на 3 855 701 тис. грн (+211,5%). В 2024 році темпи зростання собівартості (+38,3%) перевищували темпи приросту реалізованої продукції (+15,6%), тому сума прибутку зменшилась на 2 488 831 тис. грн (-43,8%).

Рентабельність продукції характеризує ефективність витрат на її виробництво і збут [10]. Рентабельність продукції виросла у 2023 році на 25,8%, проте зменшилась у 2024 році на 22,7%. Рентабельність продажу характеризує співвідношення прибутку від реалізації продукції та доходу [10, 13]. Цей показник також виріс у 2023 році на 16,6%, проте зменшився у 2024 році на 14,2%.

Таким чином, попри позитивну динаміку техніко-економічних показників ТОВ "ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ" за підсумками 2023 року, у 2024 році було зафіксовано погіршення показників рентабельності.

1.3 Аналіз фінансової звітності підприємства

Фінансова звітність підприємства включає в себе декілька звітів, основними з яких є баланс, звіт про сукупний дохід (часто називають звіт про фінансові результати), звіт про рух грошових коштів та примітки до фінансової звітності. Також ще є звіт про власний капітал.

У роботі було проаналізовано інформацію з таких звітів як баланс і звіт про сукупний дохід підприємства.

Баланс або звіт про фінансовий стан - документ, що фіксує склад активів, зобов'язань та власного капіталу підприємства станом на конкретну дату. Його головна мета — забезпечити користувачів об'єктивною та достовірною інформацією про фінансовий стан організації.

Звіт про сукупний дохід або звіт про фінансові результати, або звіт про прибутки та збитки – документ, який характеризує операційну та фінансову діяльність підприємства за певний проміжок часу, відображаючи отримані доходи, понесені витрати та кінцевий фінансовий результат (прибуток або збиток).

Оскільки фінансова стійкість підприємства визначається ефективністю капіталовкладень, діагностику його стану слід починати з детального аналізу структури активів, джерел їх формування, а також чинників, що зумовили трансформацію майнового комплексу [13].

Активи підприємства характеризують наявний ресурсний потенціал, необхідний для забезпечення господарської діяльності. У структурі балансу активи групуються за ступенем зростання ліквідності, що дозволяє оцінити швидкість трансформації окремих ресурсів у грошові кошти. У свою чергу, пасиви, які відображають джерела формування активів, систематизуються за мірою терміновості погашення зобов'язань [13].

Для всебічної діагностики фінансового стану ключовим інструментом виступає вертикальний (структурний) аналіз. Він дозволяє виявити якісні зрушення у складі активів та джерел їх фінансування, а також відстежити

динаміку структурних змін, що є необхідним для розуміння стратегічних тенденцій розвитку підприємства.

Аналіз структури активу балансу наведено в таблиці 1.2 та на рисунку 1.4.

Таблиця 1.2 – Вертикальний аналіз активу балансу ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ»

Найменування показника	31.12.22	31.12.23	31.12.24
I Необоротні активи			
Нематеріальні активи	0,12	0,11	0,09
Незавершені капітальні інвестиції	4,46	3,77	4,86
Основні засоби	14,77	13,97	12,94
Довгострокові фінансові інвестиції	0,07	0,08	0,11
Інші фінансові інвестиції	0,004	0,003	0,003
Усього за розділом I	19,42	17,93	17,99
II Оборотні активи			
Запаси	5,58	7,79	9,52
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	33,22	46,34	59,57
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	12,55	10,69	1,08
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	0,94	1,14	1,69
Інша поточна дебіторська заборгованість	17,82	5,53	0,87
Грошові кошти і їх еквіваленти	0,06	1,51	0,95
Інші оборотні активи	10,40	9,07	8,32
Усього за розділом II	80,58	82,07	82,01
БАЛАНС	100,00	100,00	100,00

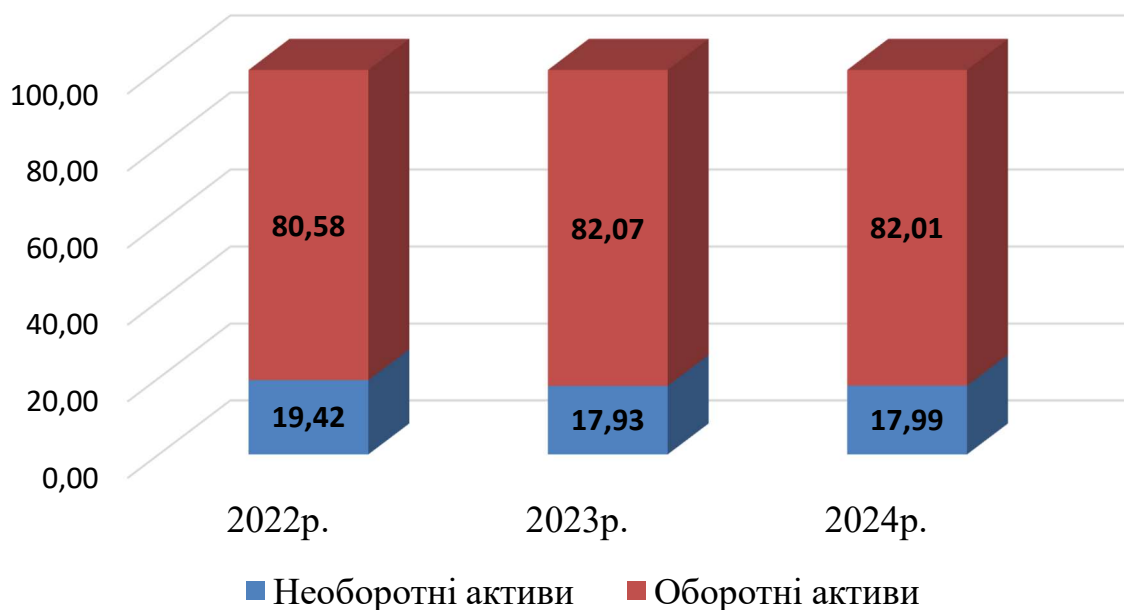

Рисунок 1.4 – Структура активу балансу на кінець року, тис. грн

За результатами аналізу таблиці 1.2 та рисунку 1.4 сформульовано наступні висновки:

- Структура активів підприємства здебільшого представлена оборотними активами (понад 80%);
- Частка необоротних активів протягом аналізованого періоду знижується: на кінець 2022 року вона складала 19,42%, а на кінець 2024 року – 17,99%.

Частка оборотних активів підприємства збільшилась з 80,58% до 80,01%, а саме зростання відбулося за рахунок зміни таких показників:

- запаси на підприємстві виросли в 2023 році з 5,58% до 7,79% від активів підприємства, а в 2024 році ще зросли до 9,52%;
- зросла частка товарної дебіторської заборгованості за продукцію, яка на кінець 2022 року складала 33,22%, а на кінець 2024 року – 59,57%;
- дебіторська заборгованість за виданими авансами знизилась з 12,55% до 10,69% від активів підприємства у 2023 році, проте суттєво скоротилась в 2024 році – до 1,08%;
- дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом становила від 0,94% до 1,69%;
- інша поточна дебіторська заборгованість скоротилась в 2023 році з 17,82% до 5,53%, а в 2024 році – до 0,87%;
- частка грошових коштів коливалась протягом 2022 – 2024 років від 0,06% до 1,51%;
- інші оборотні активи скоротились в 2023 році з 10,40% до 9,07%, а в 2024 році – до 8,32%.

Аналіз структури пасиву балансу наведено в таблиці 1.3 та на рисунку 1.5.

Проаналізувавши таблицю 1.3 та рисунок 1.5, можна зробити наступні висновки:

- Частка власного капіталу виросла протягом 2023 року з 19,44% до 30,57% від валюти балансу за рахунок суттєвого приросту нерозподіленого прибутку. В 2024 році частка власного капіталу скоротилась до 27,08%. Таке значення показника автономії свідчить про високий рівень залежності від зовнішнього

фінансування. Негативною є динаміка скорочення і абсолютної величини власного капіталу підприємства у 2024 році.

Таблиця 1.3 – Вертикальний аналіз пасиву балансу ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ»

Найменування показника	31.12.22	31.12.23	31.12.24
I Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	0,83	0,72	0,68
Капітал у дооцінках	5,58	4,35	3,72
Додатковий капітал	0,00	0,00	0,001
Резервний капітал	0,21	0,18	0,17
Нерозподілений прибуток	12,83	25,32	22,52
Усього за розділом I	19,44	30,57	27,08
II Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	0,75	0,58	0,46
Пенсійні зобов'язання	0,62	0,61	0,93
Цільове фінансування	3,75	3,37	3,55
Інші довгострокові зобов'язання	0,00	0,00	0,00
Усього за розділом II	5,12	4,56	4,94
III Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	0,76	0,68	0,00
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	0,00	0,01	0,01
товари, роботи, послуги	7,92	4,88	10,82
розрахунками з бюджетом	0,13	0,77	0,07
розрахунками зі страхування	0,02	0,04	0,06
розрахунками з оплати праці	0,10	0,14	0,19
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	61,79	53,38	49,53
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	0,0001	0,0001	1,54
Поточні забезпечення	0,44	0,49	0,60
Інші поточні зобов'язання	4,27	4,49	5,16
Усього за розділом III	75,44	64,87	67,98
БАЛАНС	100,00	100,00	100,00

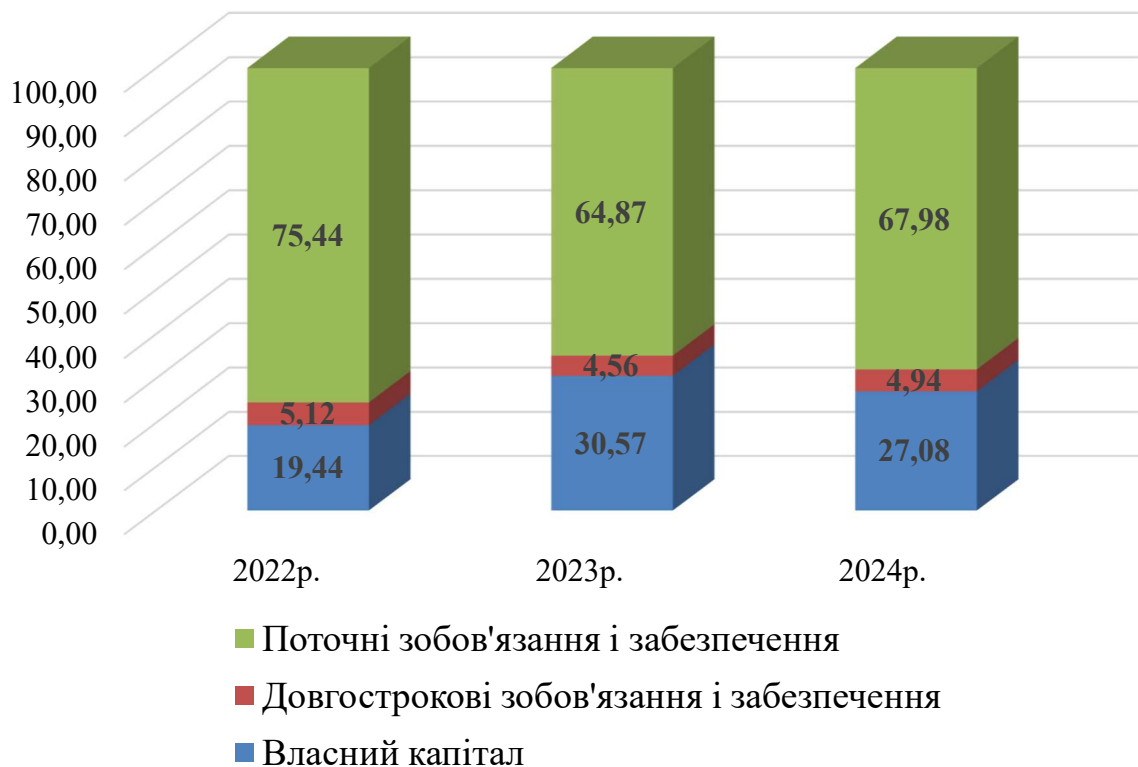

Рисунок 1.5 – Структура пасиву балансу на кінець року, тис. грн

- Частка довгострокових зобов'язань знизилась протягом 2023 року – з 5,12% до 4,56%, що свідчить про втрату підприємством надійних джерел фінансування. Проте в 2024 році показник виріс до 4,94%.

- Частка фінансування за рахунок поточних зобов'язань в динаміці скорочується в 2023 році з 75,44% до 64,87%, але зростає в 2024 році до 67,98%, що обумовлено зміною таких складових поточних зобов'язань:

- короткострокові банківські кредити були станом на кінець 2022 році становили 0,76% у валюті балансу, скоротились в 2023 році до 0,68%, а станом на кінець 2024 року були повністю погашені;

- кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги в 2023 році скоротилась з 7,92% до 4,88%, проте у 2024 році виросла до 10,82%;

- поточні зобов'язання за одержаними авансами зменшились в загальній сумі з 61,79% на кінець 2022 року до 49,53% на кінець 2024 року. Їхнє проміжне значення станом на 31.12.23 складає 53,38%;

- інші поточні зобов'язання зросли з 4,27% до 5,16%.

Такий же, як і для активу і пасиву балансу, необхідно провести аналіз для звіту про фінансові результати для того, щоб визначити, структуру доходу підприємства, та детально оцінити витрати та їх динаміку. При виконанні вертикального аналізу (табл. 1.4) за базу порівняння прийнято показник чистого доходу підприємства.

Таблиця 1.4 – Вертикальний аналіз звіту про фінансові результати

Найменування показника	2022 р.	2023 р.	2024 р.
Чистий дохід від реалізації продукції	100,0	100,0	100,0
Собівартість реалізованої продукції	74,6	63,8	73,7
Валовий прибуток	25,4	36,2	26,3
Інші операційні доходи	25,1	10,5	13,9
Адміністративні витрати	1,8	1,9	2,0
Витрати на збут	12,5	6,7	10,9
Інші операційні витрати	12,8	7,9	10,1
Фінансовий результат від операційної діяльності	23,3	30,2	17,3
Доход від участі в капіталі	0,01	0,04	0,05
Інші фінансові доходи	0,1	0,1	0,1
Інші доходи	0,1	0,2	0,1
Фінансові витрати	0,6	0,5	0,7
Втрати від участі в капіталі	0,1	0,0	0,0
Інші витрати	3,8	0,6	1,3
Фінансовий результат до оподаткування	19,0	29,4	15,5
Витрати з податку на прибуток	3,4	5,4	3,0
Чистий прибуток	15,6	24,0	12,5

Як видно з таблиці 1.4:

- Частка собівартості реалізованої продукції за аналізований період зменшується у 2023 році, це свідчить про ефективний контроль над витратами підприємства. Завдяки цьому частка валового прибутку виросла з 25,4% у 2022 році до 36,2% у 2024 році. Проте у 2024 році зростання частки собівартості до 73,7% призвело до скорочення частки валового прибутку на 9,9%.

- Частка операційного прибутку у 2023 році виросла з 23,3% до 30,2%, проте в 2024 році скоротилась до 17,3%.

- Зростання фінансових витрат в 2024 році призвело до скорочення фінансового результату до оподаткування, частка якого у 2024 році становить 15,5% у порівнянні з 29,4% у 2023 році та 19,0% – у 2022 році. Зміни в частці фінансового результату до оподаткування свідчать про зниження ефективності операційної та фінансової діяльності в 2024 році.

- Підприємство весь період аналізу мало позитивну суму чистого прибутку, також спостерігається збільшення його частки в виручці в 2023 році, але зменшення в 2024 році (відповідно 24,0% та 12,5%).

Виконаємо горизонтальний аналіз активу балансу (табл. 1.5).

За результатами горизонтального аналізу активу балансу можна зробити наступні висновки:

- Загальна сума активів підприємства збільшилася у 2023 році порівняно із 2022 роком на 4 896 534 тис. грн (+15,8%). Це свідчить про зростання масштабів діяльності підприємства. В наступному 2024 році сума активів також зросла на 1 834 741 тис. грн (+5,1%), тобто діяльність розширюється.

- Сума необоротних активів за три роки виросла на 768 134 тис. грн, що пояснюється збільшенням вартості основних засобів у 2023 році (табл. 2.6) та незавершених капітальних інвестицій у 2024 році.

Таблиця 1.5 – Горизонтальний аналіз активу балансу

Найменування показника	2022 р.	2023 р.	2024 р.	Зміни, 2023/2022		Зміни, 2024/2023	
				абс.	відн., %	абс.	відн., %
I Необоротні активи							
Нематеріальні активи	37552	39148	33866	1596	4,3	-5282	-13,5
Незавершені капітальні інвестиції	1383581	1352936	1834128	-30645	-2,2	481192	35,6
Основні засоби	4580806	5018378	4884110	437572	9,6	-134268	-2,7
Довгострокові фінансові інвестиції	21871	29177	39840	7306	33,4	10663	36,5
Інші фінансові інвестиції	1209	1209	1209	0	0,0	0	0,0
Усього за розділом I	6025019	6440848	6793153	415829	6,9	352305	5,5
II Оборотні активи							
Запаси	1732476	2798823	3592978	1066347	61,6	794155	28,4
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	10306544	16645959	22490811	6339415	61,5	5844852	35,1
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	3892780	3840196	409186	-52584	-1,4	-3431010	-89,3
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	290948	409451	637381	118503	40,7	227930	55,7
Інша поточна дебіторська заборгованість	5529456	1987026	327289	-3542430	-64,1	-1659737	-83,5
Грошові кошти і їх еквіваленти	19222	540958	360540	521736	2714,3	-180418	-33,4
Інші оборотні активи	3226449	3256167	3142831	29718	0,9	-113336	-3,5
Усього за розділом II	24997875	29478580	30961016	4480705	17,9	1482436	5,0
БАЛАНС	31022894	35919428	37754169	4896534	15,8	1834741	5,1

Таблиця 1.6 – Динаміка структури основних засобів підприємства за даними на кінець 2022-2024 рр.

	Будинки та споруди	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інструмент, прилади, інвентар	Інші основні засоби	Оренда	Разом
<i>Первісна вартість</i>							
Залишок на 31 грудня 2022 р.	1 446 960	3 392 027	31 777	62 574	32 666	1 851	4 967 855
Надходження	74 609	730 742	-	3 664	118	6 698	815 831
Вибуття	(64)	(10 289)	(19)	(8 325)	(3 615)		(22 312)
Інші зміни	-	488	-	(488)	-		-
Залишок на 31 грудня 2023 р.	1 521 505	4 112 968	31 758	57 425	29 169	8 549	5 761 374
Надходження	46 857	198 649	3 917	21 890	5 260	5 550	282 123
Вибуття	(590)	(12 539)	(273)	(2 247)	(1 337)	(1 851)	(18 837)
Інші зміни	-	11 799	850	(12 645)	(4)		-
Залишок на 31 грудня 2024 р.	1 567 772	4 310 877	36 252	64 423	33 088	12 248	6 024 660
<i>Накопичена амортизація</i>							
Залишок на 31 грудня 2022 р.	(78 215)	(255 978)	(6 104)	(13 301)	(32 641)	(810)	(387 049)
Амортизація за період	(79 222)	(266 367)	(6 281)	(10 575)	(6 279)	(2 809)	(371 533)
Вибуття	6	2 967	6	2 835	9 772		15 586
Інші зміни	-	(155)	-	155	-		-
Залишок на 31 грудня 2023 р.	(157 431)	(519 533)	(12 379)	(20 886)	(29 148)	(3 619)	(742 996)
Амортизація за період	(79 917)	(302 393)	(7 561)	(8 849)	(5 090)	(4 468)	(408 278)
Вибуття	134	6 673	169	563	1 334	1 851	10 724
Інші зміни	(1)	(6 444)	7 129	(716)	32		-
Залишок на 31 грудня 2024 р.	(237 215)	(821 697)	(12 642)	(29 888)	(32 872)	(6 236)	(1 140 550)
<i>Залишкова вартість</i>							
Залишок на 31 грудня 2023 р.	1 364 074	3 593 435	19 379	36 539	21	4 930	5 018 378
Залишок на 31 грудня 2024 р.	1 330 557	3 489 180	23 610	34 535	216	6 012	4 884 110

Джерело: [1].

- Протягом 2023 року спостерігалось суттєве нарощування обсягу оборотних активів підприємства: порівняно з попереднім періодом показник зріс на 4 480 705 тис. грн, або на 17,9%. Визначальним чинником такої динаміки стало збільшення дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги на 61,5%. У 2024 році тенденція до зростання дебіторської заборгованості зберіглася — її обсяг збільшився на 5 844 852 тис. грн (+35,1%), що зумовило подальше зростання сукупних оборотних активів на 5,0%.

- Сума товарно-матеріальних запасів щорічно зростала – в 2023 році на 1 006 347 тис. грн (+61,6%) та на 791 155 тис. грн (+28,4%) – в 2024 році. Окреслена тенденція свідчить про стабільний попит на продукцію підприємства та активне масштабування його виробничої діяльності.

- Загальна сума активу балансу виросла протягом 2022 – 2024 років на 6 731 275 тис. грн (+21,7%), що свідчить про активізацію діяльності підприємства у динаміці.

Результати горизонтального аналізу пасиву балансу наведено в таблиці 1.7.

Таблиця 1.7 – Горизонтальний аналіз пасиву балансу

Найменування показника	2022 р.	2023 р.	2024 р.	Зміни, 2023/2022		Зміни, 2024/2023	
				абс.	відн., %	абс.	відн., %
1	2	3	4	5	6	7	8
I Власний капітал							
Зареєстрований (пайовий) капітал	256829	256829	256829	0	0,0	0	0,0
Капітал у дооцінках	1730073	1563156	1403167	-166917	-9,6	-159989	-10,2
Додатковий капітал			250	0		250	
Резервний капітал	64207	64207	64207	0	0,0	0	0,0
Нерозподілений прибуток	3980561	9095961	8500479	5115400	128,5	-595482	-6,5
Усього за розділом I	6031670	10980153	10224932	4948483	82,0	-755221	-6,9
II Довгострокові зобов'язання і забезпечення							
Відстрочені податкові зобов'язання	233548	208808	171958	-24740	-10,6	-36850	-17,6
Пенсійні зобов'язання	191504	220485	352088	28981	15,1	131603	59,7
Цільове фінансування	1162213	1208845	1338548	46632	4,0	129703	10,7
Інші довгострокові зобов'язання	34	337	656	303	891,2	319	94,7
Усього за розділом II	1587299	1638475	1863250	51176	3,2	224775	13,7
III Поточні зобов'язання і забезпечення							
Короткострокові кредити банків	235883	245003		9120	3,9	-245003	-100,0
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	665	3233	3674	2568	386,2	441	13,6
товари, роботи, послуги	2457068	1753837	4084456	-703231	-28,6	2330619	132,9
розрахунками з бюджетом	41305	275318	26476	234013	566,5	-248842	-90,4

Завершення таблиці 2.7

1	2	3	4	5	6	7	8
розрахунками зі страхування	7717	13972	22277	6255	81,1	8305	59,4
розрахунками з оплати праці	31905	48639	71511	16734	52,4	22872	47,0
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	19168328	19172349	18698132	4021	0,0	-474217	-2,5
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	28	28	582348	0	0,0	582320	2079714,3
Поточні забезпечення	135356	174361	227515	39005	28,8	53154	30,5
Інші поточні зобов'язання	1325670	1614060	1949598	288390	21,8	335538	20,8
Усього за розділом III	23403925	23300800	25665987	-103125	-0,4	2365187	10,2
БАЛАНС	31022894	35919428	37754169	4896534	15,8	1834741	5,1

За результатами горизонтального аналізу пасиву балансу можна зробити наступні висновки:

- Власний капітал підприємства скоротився на кінець аналізованого періоду. У 2023 році в порівнянні з 2022 роком маємо збільшення загальної суми власного капіталу на 4 948 483 тис грн (+82,0%), що відбулося за рахунок зростання суми нерозподіленого прибутку на 5 115 400 тис. грн. В 2024 році нерозподілений прибуток скоротився на 595 482 тис. грн (-6,5%), що призвело до скорочення суми власного капіталу підприємства на 6,9% у порівнянні з 2023 роком.
- Сума довгострокових зобов'язань у 2023 році виросла на 51 176 тис. грн (+3,2%) та на 224 775 тис. грн (+13,7%) в 2024 році.
- Зменшення поточних зобов'язань в 2023 році у порівнянні з 2022 роком складає 103 125 тис. грн (-0,4%), що головним чином обумовлено погашенням поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги на 703 231 тис. грн (-28,6%). В 2024 році сума поточних зобов'язань виросла на 2 365 187 тис. грн (+10,2%) за рахунок зростання поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги на 2 330 619 тис. грн (+132,9%). Це свідчить про неефективну політику управління кредиторською заборгованістю, скорочення товарного кредитування за умови зростання потреби в капіталі.

Розглянемо горизонтальний аналіз звіту про фінансові результати (табл. 1.8).

За результатами аналізу зроблено наступні висновки:

- Чистий дохід від реалізації продукції в 2023 році виріс на 4 056 808 тис. грн (+24,6%) та на 3 209 448 тис. грн (+15,6%) за рахунок зростання обсягів збуту продукції та цін на неї.
- Собівартість реалізованої продукції також збільшилась протягом періоду аналізу – у 2023 році на 6,6%, а у 2024 – на 33,6%. Це негативні змін, оскільки темпи росту собівартості були більшими ніж темпи росту доходу в 2024 році, що призвело до скорочення валового прибутку на 16,1%.

Таблиця 1.8 – Горизонтальний аналіз звіту про фінансові результати

Найменування показника	2022 р.	2023 р.	2024 р.	Зміни, 2023/2022		Зміни, 2024/2023	
				абс.	відн., %	абс.	відн., %
Чистий дохід від реалізації продукції	16495903	20552711	23762159	4056808	24,6	3209448	15,6
Собівартість реалізованої продукції	12302417	13113261	17518910	810844	6,6	4405649	33,6
Валовий прибуток	4193486	7439450	6243249	3245964	77,4	-1196201	-16,1
Інші операційні доходи	4134177	2150501	3312743	-1983676	-48,0	1162242	54,0
Адміністративні витрати	304296	386488	466054	82192	27,0	79566	20,6
Витрати на збут	2066492	1374563	2587627	-691929	-33,5	1213064	88,3
Інші операційні витрати	2119268	1617626	2396573	-501642	-23,7	778947	48,2
Фінансовий результат від операційної діяльності	3837607	6211274	4105738	2373667	61,9	-2105536	-33,9
Доход від участі в капіталі	1746	7909	11203	6163	353,0	3294	41,6
Інші фінансові доходи	9367	17593	19762	8226	87,8	2169	12,3
Інші доходи	10953	39086	26331	28133	256,9	-12755	-32,6
Фінансові витрати	96331	108993	168564	12662	13,1	59571	54,7
Втрати від участі в капіталі	9284			-9284	-100,0	0	
Інші витрати	622852	126929	312931	-495923	-79,6	186002	146,5
Фінансовий результат до оподаткування	3131206	6039940	3681539	2908734	92,9	-2358401	-39,0
Витрати з податку на прибуток	554417	1109655	716766	555238	100,1	-392889	-35,4
Чистий прибуток	2576789	4930285	2964773	2353496	91,3	-1965512	-39,9

- Адміністративні витрати та витрати на збут скоротились у 2023 році, проте виросли у 2024 році на 128 768 тис. грн (+109,5%) та на 240 832 тис. грн (+29,9) відповідно. Це відбулося при скороченні доходу від реалізації продукції на 20,1%.

- Сума операційного прибутку також зросла у 2023 році та скоротились у 2024 році (на 61,9% та 33,9% відповідно), також скоротилась сума фінансового результату до оподаткування.

- Сума чистого прибутку на підприємстві в 2023 році суттєво виросла – на 2 353 496 тис. грн (+91,3%), проте скоротилась на 1 965 512 тис. грн (-39,9%) в 2024 році.

Отримані результати характеризують зниження ефективності фінансово-господарської діяльності засобів ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ» у 2024 році.

1.4 Оцінка фінансового стану підприємства

Фінансовий стан – це комплексна характеристика фінансово-господарської діяльності підприємства, що відображає його здатність фінансувати свою діяльність у певний момент часу [13, 14].

Він охоплює всі аспекти фінансів, включаючи:

- Ліквідність та платоспроможність (здатність погашати поточні борги).
- Фінансову стійкість (безпеку та структуру капіталу).
- Ділову активність (швидкість обертання коштів, вкладених в роботу підприємства).
- Рентабельність (прибутковість).

Кожен з цих аспектів вимірюється за допомогою системи показників, які розраховуються на основі фінансової звітності підприємства.

Під ліквідністю (платоспроможністю) підприємства розуміють його здатність оперативно трансформувати наявні активи в грошові кошти для погашення боргів у міру настання термінів їх виконання [14].

Аналіз показників ліквідності за даними 2022 – 2024 років приведений в таблиці 1.9.

Таблиця 1.9 – Показники ліквідності

Найменування показника	2022 р.	2023 р.	2024 р.	Абс. відх. (+;-)	
				2023/2022	2024/2023
Загальний коефіцієнт покриття	1,07	1,27	1,21	0,20	-0,06
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,001	0,023	0,014	0,022	-0,009
Коефіцієнт термінової ліквідності	0,86	1,01	0,94	0,15	-0,06

Отже, ліквідність підприємства протягом 2022 – 2024 років була досить стабільною, тому що значення показників (за виключенням коефіцієнту абсолютної ліквідності) відповідають нормативним значенням.

Отже, стан ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ» за показниками ліквідності характеризується як задовільний.

Наступним етапом аналізу є оцінка фінансової стійкості, що базується на вивченні структури джерел фінансування та визначається співвідношенням власного й залученого капіталу підприємства.

Показники фінансової стійкості (незалежності) орієнтовані на виявлення стійкості капіталу, тобто аналізу піддається перспективна безпека і надійність вкладень. В зв'язку з цим показники даної групи особливо важливі для інвесторів і банків, які повинні мати в розпорядженні переконливі доводи на користь надійності своїх вкладень. Часто для інвесторів факт надійності інвестицій переважно більш високої прибутковості активів.

Аналіз фінансової стійкості ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ» в 2022-2024 рр. виконано в таблиці 1.10.

Таблиця 1.10 – Показники фінансової стійкості

Найменування показника	2022 р.	2023 р.	2024 р.	Абс. відх. (+;-)	
				2023/2022	2024/2023
Коефіцієнт автономії	0,19	0,31	0,27	0,11	-0,03
Співвідношення власних і позикових коштів	0,24	0,44	0,37	0,20	-0,07
Коефіцієнт маневреності	0,26	0,56	0,52	0,30	-0,04

Як бачимо з таблиці 1.10, в 2023 році значення показників покращились, а в 2024 році дещо погіршилися. Коефіцієнт автономії нижче нормативного значення протягом всього періоду аналізу. Відповідає рекомендованому значенню лише коефіцієнт маневреності, який характеризує частину власного капіталу у гнучкій, мобільній формі (тобто використовується в обороті, а не «заморожена» в основних засобах). Отже, фінансову стійкість ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ» можна визнати недостатньо задовільною.

Наступним напрямком аналізу фінансового стану підприємства, ефективності використання ним капіталу, вкладеного в активи, є аналіз ділової активності. Ділова активність підприємства охоплює широкий спектр заходів, спрямованих на просування продукції, ефективне використання трудових та капітальних ресурсів, що в сукупності характеризує поточну виробничу та комерційну діяльність організації. Стан ділової активності можна визначити за рівнем ефективності використання ресурсів заводу, використовуючи показники оборотності. Оборотність має велике значення, оскільки швидкість обороту коштів робить безпосередній вплив на платоспроможність підприємства [9, 13, 14 та ін.].

Результати розрахунку показників ділової активності ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ» наведено у таблиці 1.11.

Таблиця 1.11 – Динаміка показників ділової активності

Найменування показника	2022 р.	2023 р.	2024 р.	Абс. відх. (+;-)	
				2023/2022	2024/2023
Оборотність капіталу, об.	0,56	0,61	0,65	0,06	0,03
Оборотність необоротних активів, об.	2,75	3,30	3,59	0,54	0,29
Оборотність оборотних активів, об.	0,70	0,75	0,79	0,05	0,03
Середній період погашення дебіторської заборгованості, днів	227,5	239,3	300,6	11,8	61,3
Середній період погашення кредиторської заборгованості, днів	53,9	37,4	44,8	-16,6	7,4

Слід зазначити, що показники цієї групи не мають нормативних значень, їх можна порівнювати у часі та оцінювати тенденцію, тобто зростання або зниження показника.

Всі показники оборотності покращились протягом періоду аналізу, за виключенням оборотності дебіторської заборгованості. В 2024 році в порівнянні з 2023 роком також виріс на 7,4% середній період погашення кредиторської заборгованості. Значення показників досить низькі, що свідчить про невисокий рівень ділової активності ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ». Негативним моментом є перевищення середнього періоду погашення дебіторської заборгованості у порівнянні із кредиторською, що свідчить про скорочення можливостей для підприємства своєчасного погашення зовнішньої заборгованості.

Оцінка прибутковості та рентабельності є фінальним аналітичним зрізом фінансового стану організації. Дані показники дозволяють об'єктивно оцінити результативність діяльності підприємства, що робить їх пріоритетними об'єктами моніторингу для менеджменту та стейкхолдерів. Показники прибутковості не мають граничних значень, але вони повинні бути на

привабливому для інвесторів рівні, особливо якщо підприємство має намір повернути інвестиції для розширення виробництва [13-15].

У зв'язку з тим, що показники прибутковості розраховують за наслідками роботи за рік і дані форми №2 відображають відомості за річним інтервалом часу, необхідно дані форми №1 (балансу) при розрахунку показників цієї групи усереднювати.

Розраховані показники прибутковості ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ» приведені у таблиці 1.12. Позитивною тенденцією для усіх показників є зростання у часі.

Таблиця 1.12 – Динаміка показників прибутковості, %

Найменування показника	2022 р.	2023 р.	2024 р.	Абс. відх. (+;-)	
				2023/2022	2024/2023
Коефіцієнт валового прибутку	0,254	0,362	0,263	0,108	-0,099
Коефіцієнт чистого прибутку	0,156	0,240	0,125	0,084	-0,115
Рентабельність капіталу	10,6	18,0	10,0	7,4	-8,1
Рентабельність власного капіталу	55,2	58,0	28,0	2,8	-30,0

За результатами розрахунків усі показники значно покращились в 2023 році в порівнянні з 2022 роком, проте у 2024 році погіршилися.

Як видно з наведених вище розрахунків, ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ» знаходиться в задовільному стані, але в 2024 році відбулося погіршення практично усіх показників ефективності його роботи. Тому подальшим завданням ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ» є підвищення показників прибутку та рентабельності.

2 РЕКОМЕНДАЦІЙНА ЧАСТИНА

2.1 Характеристика запропонованих заходів

Існуюча в ТПЦ №4 (м. Дніпро) система автоматичного управління нагріву металу в кільцевих печах дільниці прокату фізично і морально застаріла. Витрати на ремонт та поновлення системи управління з кожним роком зростають у зв'язку з припиненням випуску комплектуючих на заводах-постачальниках.

Захід, що пропонується, направлений на заміну існуючої системи КІП на кільцевій печі № 1 на комп'ютеризовану АСУ ТП кільцевої печі № 1 на базі програмно-технічного комплексу Delta V і польового обладнання «FISHER-ROSEMOUNT».

Переваги даної системи складаються у тому, що вона не тільки може працювати як автономна, а і може бути розширена за рахунок нарощування модулів системи, тобто автоматизація інших печей дільниці прокату буде більш економічна в грошових витратах. З'явиться можливість централізувати управління всіма печами дільниці прокату ТПЦ №4. Також однією з переваг системи є простота управління, можливість швидкого реагування на обставини, що складаються, можливість управління як у ручному так і в автоматичному режимі.

За рахунок стабілізації режимів нагріву після впровадження даного заходу буде знижено розхід газу та злитків (за рахунок зниження втрат металу у вигляді угару).

Строки втілення заходу 6 місяців, при умові проведення ремонту в цей період (встановлення в просторі печі приборів контролю). Інформація щодо вартості проєкту представлені у таблиці 2.1.

Данні про вартість витрат на нове обладнання обумовлюються технічними документами, розробленими для цього проєкту в умовах ТПЦ №4.

Таблиця 2.1 – Вартість проєкту

Найменування витрат	Сума, тис. грн
Виготовлення основного обладнання	22 972
Проектно-конструкторські роботи	4 096
Будівельно-монтажні роботи	1 440
Встановлення в просторі печі приборів контролю	3 492
Всього	32 000

Фінансування проєкту передбачається за рахунок позикових коштів – банківського кредиту терміном 3 роки і річною процентною ставкою 20%.

Графік погашення боргу за банківським кредитом представлений в таблиці 2.2. Обрана схема погашення рівними частинами тіла кредиту.

Відсотки за кредитом розраховано за формулою:

$$Вк = ПББ \times Ст \quad (2.1)$$

де ПББ – початковий баланс боргу, грн

Ст – ставка кредитування, част.од.

Річну виплату розраховано за формулою:

$$РВ = Вк + Тк \quad (2.2)$$

де Вк – відсотки по кредиту, грн;

Тк – тіло кредиту, грн.

Кінцевий баланс боргу розраховано за формулою:

$$КББ = ПББ - Тк \quad (2.3)$$

де ПББ – початковий баланс боргу, грн;

Тк – тіло кредиту, погашене за період, грн

Таблиця 2.2 – Графік погашення боргу, тис. грн

Рік	Початковий баланс	Погашення боргу	Відсоток	Річна виплата	Кінцевий баланс
1	32000	10666,7	6400,0	17066,7	21333,3
2	21333,3	10666,7	4266,7	14933,3	10666,7
3	10666,7	10666,7	2133,3	12800,0	0,0

Як бачимо, кожний наступний рік сума відсоткових платежів зменшується. Загальна сума сплачених відсотків становить 12800 тис. грн.

Погашення кредиту відбуватиметься за рахунок приросту прибутків підприємства (або скорочення збитків).

2.2 Проектна калькуляція собівартості труб

Реалізація запропонованого заходу призведе до:

- зниження витрат природного газу на 4%;
- зниження кількості угару на 5%;
- підвищення амортизаційних відрахувань.

Обсяг виробництва та реалізації продукції ТПЦ №4 за проектом не змінюється.

В звітному періоді величина угару складала 0,04 т/т. За проектом за умови зниження угару на 5% значення статті становитиме 0,038 т/т. Таким чином, скорочення втрат від угару в проектному періоді становитиме 0,002 т/т. Зміна витрат за статтями калькуляції «Відходи та брак» представлена в таблиці 2.3.

Таблиця 2.3 – Проектні витрати за розділом калькуляції «Відходи та брак»

Найменування статті витрат	Ціна, грн/т	Звіт		Проект	
		кільк., т	сума, грн	кільк., т	сума, грн
Кінці та обрізі сталі габаритні	12574,40	0,176	2213,09	0,176	2213,09
Кінці та обрізі сталі негабаритні	7560,40	0,098	740,92	0,098	740,92
Стружка негабаритна	2730,20	0,006	16,38	0,006	16,38
Окалина	551,20	0,020	11,02	0,020	11,02
Угар	-	0,040	-	0,038	-
Разом відходів	-	0,340	2981,42	0,338	2981,42
Разом браку	-	0,026	98,31	0,026	98,31
Разом відходів і браку	-	0,366	3079,73	0,364	3079,73

За рахунок зменшення кількості відходів відбудеться зменшення витратного коефіцієнта металу на 0,002 т/т до 1,364. Індекс зміни витратного коефіцієнта складає:

$$I_{\text{вк}} = 1,364 / 1,366 = 0,9985.$$

Це означає, що всі види сировинних витрат скоротяться пропорційно загальному зниженню, тобто на 0,15% як в натуральному, так і у вартісному вигляді.

Всі сировинні матеріали, що використовуються для виробництва труб, мають достатньо високу вартість. В результаті цього навіть незначне (всього на 2 кг) скорочення споживання сировини привело до зменшення витрат у вартісному вигляді на 71,17 грн/т (табл. 2.4).

Таблиця 2.4 – Витрати на сировинні матеріали

Найменування статті витрат	Ціна, грн/т	Звіт		Проект	
		кільк., т	сума, грн	кільк., т	сума, грн
Сталь вуглеводиста	32874,00	0,052	1709,45	0,052	1706,95
Сталь експорт	35659,00	1,299	46321,04	1,297	46253,22

Р 110	38905,20	0,006	233,43	0,006	233,09
Сталь вуглеводиста з низьким вмістом міді	37999,40	0,009	341,99	0,009	341,49
Разом задано	-	1,366	48605,91	1,364	48534,75

В порівнянні із звітним роком економія на сировинних матеріалах у відносному виразі буде рівна 0,15%, як і було визначено вище.

Разом задано за вирахуванням браку і відходів на суму 45455,02 грн/т, при цьому економія в порівнянні із звітним періодом складає 0,16%.

Зниження витрат природного газу на 4% слід відобразити у відповідному розділі калькуляції собівартості труб ТПЦ №4 «Енергетичні витрати» (табл. 2.5).

Таблиця 2.5 – Енергетичні витрати

Найменування статті витрат	Ціна, грн./од.	Звіт		Проект	
		кільк.	сума, грн	кільк.	сума, грн
Газ природний, 1000 м ³	16500,00	0,142	2343,00	0,136	2245,99
Електроенергія, кВт*ч	8,50	138,75	1179,38	138,55	1177,65
Пара, Гкал	3500,00	0,06	210,00	0,06	209,69
Вода свіжа, м ³	35,00	5,10	178,50	5,09	178,24
Вода технічна, м ³	12,00	85,33	1023,96	85,21	1022,46
Вода гідравлічна, м ³	2,50	5,94	14,85	5,93	14,83
Стисле повітря, 1000 м ³	650,00	0,45	292,50	0,45	292,07
Разом енерговитрат			5242,19		5140,93

Економія енергетичних витрат в результаті упровадження заходу складе 101,26 грн/т.

Визначимо річну суму додаткових амортизаційних відрахувань за проектом. Строк служби нового устаткування приймаємо на рівні 10 років, вартість – 32000 тис. грн. На підприємстві використовується прямолінійна рівномірна система нарахування амортизації.

Метод рівномірної (лінійної) амортизації передбачає перенесення балансової вартості основних засобів на собівартість продукції, що виробляється (послуг, що надаються), протягом амортизаційного періоду

(нормативного строку служби) засобів праці за однаковими нормами амортизаційних відрахувань [15].

Таким чином, норма амортизації складатиме 10%, а річна сума амортизаційних відрахувань

$$\Delta AB = \frac{32000 \times 10\%}{100\%} = 3200 \text{ тис. грн.}$$

Відповідно, якщо планується виробляти 139 тис. т труб нафтогазового сортаменту, на якому спеціалізується ТПЦ-4 на рік (рівень звітнього року), то питомі амортизаційні відрахування складуть:

$$AB_{\pi} = \frac{3200000}{139000} = 23,02 \text{ грн/т}$$

Витрати на ковпаки, допоміжні матеріали, заробітну платню та інші виробничі витрати залишаються на рівні звітнього року.

Результати обчислень за даними статтями приведені в таблиці 2.6.

Таблиця 2.6 – Витрати по переділу, грн/т

Найменування статті витрат	Звіт	Проект	Відхилення
Ковпаки	436,20	436,20	0,00
Енергетичні витрати	5242,19	5140,93	-101,26
Допоміжні матеріали	857,40	857,40	0,00
Основна зарплата робітників	839,80	839,80	0,00
Додаткова зарплата робітників	93,20	93,20	0,00
Відрахування на соціальне страхування	367,60	367,60	0,00
Спец. інструмент і змінне устаткування	1394,80	1394,80	0,00
Амортизація основних засобів	327,00	350,02	23,02
Загальновиробничі витрати	3424,80	3424,80	0,00
Разом витрат по переділу	12982,99	12904,75	-78,24

Сумарна економія на витратах по переділу складає 78,24 грн/т.

В результаті виробнича собівартість 1 тони труб скоротиться на 149,40 грн/т до 58 359,77 грн/т (табл. 2.7).

Таблиця 2.7 – Повна собівартість труб

Найменування статей витрат	Звіт	Проект	Відхилення
Задано за вирахуванням браку і відходів	45526,19	58359,77	-149,40
Витрати по переділу	12982,99	12904,75	-78,24
Виробнича собівартість	58509,17	58359,77	-149,40
Адміністративні витрати	1120,00	1120,00	0,00
Витрати на збут	746,00	746,00	0,00
Повна собівартість	60375,17	60225,77	-149,40

За проектом також не змінюються адміністративні витрати та витрати на збут. Їхня сума складає відповідно 1 120,00 грн та 746,60 грн.

Таким чином, повна собівартість 1 т труб в ТПЦ №4 складе 60 225,77 грн, що на 149,40 грн менше, ніж в звітному році. Відносна економія рівна 0,25%. З урахуванням того, що в проектному періоді передбачається випуск 139 тис. т труб, річна економія складе:

$$E = 149,40 \times 139 = 20766,8 \text{ тис. грн.}$$

В інших цехах ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ» не передбачається даним проектом будь-яких заходів, тому отриманий вище результат також є економією в цілому по підприємству. В такому разі собівартість реалізованої продукції по заводу за проектом становить

$$C_{PI} = 20572591,0 - 20766,8 = 20551824,2 \text{ тис. грн.}$$

Скорочення собівартості реалізованої продукції по підприємству

становить 0,1%.

2.3 Проєктні техніко-економічні показники

Як вже було відзначено вище, в проєктному періоді не очікується збільшення обсягів виробництва труб, при цьому структура сортаменту продукції цеху і ціна на неї також не змінюються.

За проєктом приріст **вартості** основних засобів складе 32000 тис. грн (оскільки нове обладнання поступає на баланс платника за первісною вартістю [16]). Додавши цю величину до вартості основних засобів, отримаємо нове значення середньорічної вартість основних засобів

$$\overline{ОФ}_{пр} = 4951244 + 32000 = 4983244 \text{ тис. грн.}$$

Фондовіддача основних виробничих засобів **становитиме**:

$$ФВ = \frac{23762159}{4983244} = 4,77 \text{ грн/грн.}$$

В порівнянні зі звітним періодом даний показник зменшився на 0,003 грн/грн.

Середньооблікова чисельність персоналу підприємства за проєктом не змінюється і складає 4045 осіб. Оскільки реалізована продукція також залишилась на рівні звітного періоду, продуктивність праці по цехам дорівнює своїм значенням звітного року.

Фондоозброєність вказує, скільки основних засобів припадає на одного робітника, і **становитиме за проєктом**:

$$ФЗ = \frac{4983244}{4045} = 1232 \text{ тис. грн/особу.}$$

У порівнянні зі звітним періодом даний показник збільшився на 8,0 тис. грн/особу, що вказує на збільшення оснащеності працівників засобами виробництва [7-9].

Ефективність виробничої та збутової діяльності характеризує показник витрат на 1 грн реалізованої продукції, який склав за проєктом

$$B1_{грн} = \frac{20551824,2}{23762159} \times 100 = 86,5 \text{ коп.}$$

Отримане значення значно менше за одиницю, що свідчить про ефективність управління витратами. Витрати на 1 грн реалізованої продукції скоротились на 0,1 коп./грн.

Прибуток від реалізації продукції в проєктному періоді розраховується як різниця між виручкою від реалізації труб та витратами на їх виробництво і збут:

$$П_{PI} = 23762159 - 20551824,2 = 3210334,8 \text{ тис. грн.}$$

Зростання прибутку від реалізації продукції по підприємству становить 0,7%.

Рентабельність реалізованої продукції була визначена з урахуванням зниження собівартості та збільшення прибутку:

$$R_{PI} = \frac{3210334,8}{20551824,7} \times 100\% = 15,6\%.$$

Оскільки цей показник є позитивною величиною, це означає, що підприємство за проєктом буде прибутковим. Зростання рентабельності продукції становить 0,1%.

Розрахуємо показник рентабельності продажів за проєктом

$$R_{PI} = \frac{3210334,8}{23762159} \times 100\% = 13,5\%.$$

Результати розрахунків техніко-економічних показників приведені в таблиці 2.8.

Таблиця 2.8 – Проектні техніко-економічні показники ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ»

Найменування показника	Од. виміру	Звіт	Проект	Відхилення	
				абс.	відн., %
Реалізована продукція	тис. грн	23762159	23762159	0	0
Середньорічна вартість основних засобів	тис. грн	4951244	4983244	32000	0,6
Фондовіддача	грн/грн	4,80	4,77	-0,03	-0,6
Чисельність персоналу	осіб	4045	4045	0	0,0
Фондоозброєність праці	тис. грн/особу	1224,0	1232,0	7,9	0,6
Собівартість реалізованої продукції	тис. грн	20572591	20551824,2	-20766,8	-0,1
Витрати на 1 грн реалізованої продукції	коп.	86,6	86,5	-0,1	-0,1
Прибуток від реалізації продукції	тис. грн	3189568	3210334,8	20766,8	0,7
Рентабельність продукції	%	15,5	15,6	0,1	-
Рентабельність продажу	%	13,4	13,5	0,1	-

З таблиці 2.8 бачимо, що всі техніко-економічні показники (за винятком фондовіддачі) незначно покращаються у порівнянні зі звітним періодом.

2.4 Оцінка ефективності інвестиційного проекту

Для прийняття рішення про впровадження проекту в умовах ТПЦ №4 потрібно оцінити його ефективність. Для цього розрахуємо усі вхідні і вихідні грошові потоки, які будуть мати місце внаслідок впровадження проекту, і порівняємо їх.

З урахуванням умов підприємницької діяльності основні методичні положення визначення доцільності інвестицій того або іншого господарського

суб'єкта повинні знайти своє віддзеркалення в розробленій системі розрахунків і логічних дій, які діють поетапно, в певній послідовності [17].

На першому етапі проводиться розрахунок початкових інвестицій (*INV*). За даним проектом початкові інвестиції складають 32000 тис. грн, які спрямовуються на оновлення основних засобів.

Ефективність інвестиційного проекту оцінюється шляхом порівняння грошових потоків з вихідним обсягом інвестицій, отримані значення показника чистого прибутку до амортизації, відсотків та податку на прибуток необхідно перерахувати в величину грошового потоку. Це може бути зроблено за допомогою двох розрахункових схем, в залежності від способу оцінки розрахункового показника дисконту:

- традиційна схема;
- схема власного капіталу [18].

Виконаємо оцінку ефективності запропонованого інвестиційного проекту за традиційною схемою, яка має наступні особливості:

- в якості показника дисконту при оцінці чистої поточної вартості проекту використовується зважена середня вартість капіталу проекту;
- в процесі прийняття рішення на основі методу внутрішньої норми дохідності її значення порівнюється із середньою вартістю капіталу проекту;
- при прогнозі грошових потоків не враховуються відсоткові платежі та погашення основної частини кредитної інвестиції.

Традиційна схема обрана тому, що запропонований інвестиційний проект буде фінансуватися виключно за рахунок позикового капіталу.

Другий етап передбачає визначення очікуваних та безпечних грошових потоків на кожний рік розрахункового періоду з урахуванням усіх видів прибутків підприємства, суми амортизаційних відрахувань і чинника еквівалента упевненості, абсолютне значення якого з кожним роком зменшується.

Амортизаційні відрахування були визначені в параграфі 2.2 цієї роботи. Залишкова вартість устаткування на кінець останнього, п'ятого року

здійснення проєкту складатиме 22400 тис. грн.

Приймаємо умовно термін життя проєкту – 3 роки, протягом яких підприємство дістає можливість покращити своє фінансове положення за рахунок підвищення прибутку від реалізації продукції.

Виконаємо прогноз грошових потоків, обумовлених впровадженням інвестиційного проєкту в ТПЦ №4 ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ» за традиційною схемою (табл. 2.9).

Таблиця 2.9 – Грошові потоки, тис. грн

Показники	Роки реалізації проєкту		
	1	2	3
Приріст прибутку від реалізації продукції	20 766,80	20 766,80	20 766,80
Податок на додатковий прибуток	3 738,00	3 738,00	3 738,00
Приріст чистого прибутку	17 028,80	17 028,80	17 028,80
Приріст амортизаційних відрахувань	3 200,00	3 200,00	3 200,00
Залишкова вартість устаткування	-	-	22 400,00
Грошовий потік	20 228,80	20 228,80	42 628,80

При виконанні розрахунків (табл. 2.9) брались до уваги тільки додаткові показники виручки, собівартості, амортизаційних відрахувань та ін., які спричинені впровадженням інвестиційного проєкту.

На третьому етапі встановлюється значення чистої сучасної вартості майбутніх грошових потоків з використанням ставки дисконтування.

Відсоткові платежі та погашення основної частини боргу не враховуються при розрахунках грошових потоків за традиційною схемою тому, що їхнє дисконтування виконується у відповідності до показника дисконту, що дорівнює зваженій середній вартості капіталу проєкту [19].

Процес дисконтування та наступне порівняння із вихідними інвестиціями

при оцінці показника чистої поточної вартості відповідає відніманню із грошових потоків доходу інвесторів (прямих та кредитних) і зіставленню сучасних значень грошових потоків із вихідними інвестиціями (прямими та кредитними).

Таким чином, якщо би ми відняли відсоткові платежі та виплату основної частини боргу при прогнозі грошових потоків, ми тим самим врахували би боргову компоненту два рази: один раз в прямому виді, а другий – в процесі дисконтування та обчислення чистої поточної вартості.

Множник дисконтування був нами отриманий за формулою:

$$МД = \frac{1}{(1+r)^k}, \quad (2.4)$$

де r - ставка дисконту, долі одиниць;

k - номер періоду, в який розглядається грошовий потік.

Ставку дисконту приймемо на рівні 20%, що відповідає вартості капіталу, залученого в проєкт (вартість кредиту 20%).

Розрахунки чистої сучасної вартості інвестицій зробимо в таблиці 2.10.

Таблиця 2.10 – Оцінка доцільності інвестицій, тис. грн

Показники	Рік			
	0	1	2	3
Інвестиції	-32 000,0	-	-	-
Грошовий потік	-	20 228,8	20 228,8	42 628,8
Множник дисконтування	1,0000	0,8330	0,6940	0,5790
Дисконтовий грошовий потік	-32 000,0	16 857,3	14 047,8	24 682,08
Накопичений грошовий потік	-32 000,0	-15 142,7	-1 094,9	23 587,18

Для оцінки доцільності інвестиційного проєкту використовуємо формулу чистої поточної вартості

$$ЧПВ_{NPV} = CF_o + \frac{CF_1}{(1+K)^1} + \frac{CF_2}{(1+K)^2} + \frac{CF_n}{(1+K)^n} = \sum_{t=0}^n \frac{CF_t}{(1+K)^t}, \quad (2.5)$$

де CF_o – первинні інвестиції;

$CF_{1,...,t}$ – очікувані чисті грошові потоки в період t ;

K – вартість капіталу проекту.

Результат розрахунку за формулою 2.5 знаходиться в правій нижній частині таблиці 2.10 і складає 23587,18 тис. грн. Оскільки ця величина значно більше за нуль, то проект можна признати економічно доцільним та рекомендувати до впровадження в умовах ТПЦ №4.

Методом підбору була встановлена внутрішня ставка прибутковості (IRR) від впровадження інвестицій, тобто це така ставка дисконтування, за якої чиста поточна вартість дорівнює нулю. За даними проекту цей показник складає

$$IRR = 57,3\%.$$

Внутрішня ставка прибутковості значно перевищує ставку дисконтування, яка за проектом складає 20%. Це також свідчить на користь впровадження запропонованих в роботі заходів щодо установки нового обладнання.

Умовою ефективності інвестицій також є те, що розрахований період окупності повинен бути менше прийнятного для підприємства періоду окупності. В даному проектному рішенні для підприємства прийнятний період окупності приймаємо 3 роки.

Дисконтований період окупності (ДПО) інвестицій розраховується за наступною формулою:

$$ДПО_{DPB} = \frac{\text{Рік до повної окупності}}{\text{непокриті витрати на початок року}} + \frac{\text{грошовий потік за наступний рік}}{\text{непокриті витрати на початок року}} \quad (2.6)$$

Дисконтований період окупності, заснований на розрахункових даних таблиці 2.10, склав

$$DPB = 2 + \frac{1094,9}{24\,682,08} = 2,04 \text{ роки}$$

Дисконтований період окупності за проектом складає 2,04 роки, що значно менше терміну реалізації проекту (3 роки).

Індекс прибутковості розраховується як відношення суми дисконтованих позитивних грошових потоків від реалізації проекту до величини початкових інвестицій

$$PI = \frac{CF_1 + CF_2 + \dots + CF_n}{INV} \quad (2.7)$$

За проектом сума дисконтованих позитивних грошових потоків складає 42611,6 тис. грн. У такому разі індекс прибутковості становитиме:

$$PI = \frac{55587,18}{32000,0} = 1,74.$$

Оскільки цей показник значно вище за одиницю, то проект приймається.

Отримані результати свідчать, про доцільність і ефективність використання інвестицій і впровадження проектних рішень.

На підставі виконаних розрахунків слід визнати даний проект за доцільний і рекомендувати його до впровадження в умовах ТПЦ №4 ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ».

3 ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЗАХИСТ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Темою дипломної роботи є «Аналіз результатів діяльності підприємства та обґрунтування заходів щодо їх поліпшення», тому у цьому розділі ми розглянемо та проаналізуємо умови праці, техніку безпеки та пожежну профілактику робітників та захист навколишнього середовища.

3.1 Загальна характеристика умов праці

Приміщення економічного відділу знаходиться на третьому поверсі дев'ятиповерхового будинку. Загалом, приміщення забарвлене в світлі тони: підлога світло-коричнева, стеля – біла, стіни – бежеві. Кольорове оформлення відділу виконане за рекомендаціями Державним санітарним правилам і нормам [20]. Працюючих у цьому відділі – 3 особи. Загальною площею відділу є $28,0 \text{ м}^2$, об'єм в приміщення – $69,5 \text{ м}^3$, на одну людину припадає $9,3 \text{ м}^2$, що відповідає Наказу Міністерства охорони здоров'я України № 614 від 13.12. 2004 «Про затвердження Порядку складання та вимоги до санітарно-гігієнічних характеристик умов праці» [21].

Щодо опалення – використовується централізована система водяного опалення, вода нагрівається в котельні, далі за допомогою насосів подається в радіатори. В холодну пору року температури від нагрівальних приладів – $50-55^\circ\text{C}$ – недостатньо для повного прогріву повітря. Використання централізованої системи водяного опалення відповідно до ДБН В.2.5-67:2013. [22].

Свіже повітря в холодну пору року в приміщення потрапляє завдяки різниці температури теплого повітря всередині приміщення та холоднішого ззовні, а завдяки вітру природна вентиляція забезпечує потрібний повітряний обмін. В теплу пору року цю функцію виконує кондиціонер, який також підтримує та слідує за потрібною вологістю.

В відділі розташовані 6 розеток під напругою 220 В, на відстані 90 см від

підлоги. Електропроводка з екранованим кабелем прихована під штукатуркою.

Також, в приміщенні є 3 комп'ютери, принтер та кондиціонер, які теж є джерелами шуму, та шум не переважає допустимі норми ДСН [23].

Наявні вимикачі, проводка, розетки та шнури регулярно перевіряються з боку керівництва на справний та робочий стан. Запроваджуються всі сучасні методи захисту. Тож за ступенем небезпеки ураження електричним струмом та за рекомендаціями та вимогами НПАОП 40.1-1.32-01. [24], приміщення можна віднести до приміщення без підвищеної небезпеки.

Щодо освітлення – у відділі наявні 2 види освітлення: штучне та природне. Природне світло – встановлені 2 склопластикових вікна, штучне – встановлені люмінесцентні лампи ЛБ-40 білого світіння. Так, у темну пору доби освітлення в приміщенні відповідає не менше 400Лк. Також все нормується за будівельними нормами Наказ МОЗ України № 1596 [25].

Загальні умови праці у відділі, температура, рівень шуму – відповідають потрібним нормам. Освітлення не відповідають нормам. В цілому умови праці у відділі відповідають загальноприйнятим нормам та є сприятливі для роботи працівників.

3.2 Техніка безпеки та пожежна профілактика

Своєчасні та якісні інструктажі з техніки безпеки – це фундамент системи охорони праці на підприємстві. Важливо, щоб всі працівники перед початком своєї роботи ознайомились з ними, пройшли необхідний інструктаж та перевірку потрібних знань. Це навчання сприяє засвоєнню працівниками основних вимог безпечного виконання своєї роботи та завдань, забезпечуючи захист для себе та оточуючих. Згідно до НПАОП 40.1-1.32-01. [26] до роботи не допускаються особи, які не пройшли інструктаж, навчання або перевірку знань з техніки безпеки.

Враховуючи особливості роботи організації та встановлені терміни, інструктажі з охорони праці класифікуються на вступні, первинні, повторні, позапланові та цільові [26].

Вступний інструктаж є обов'язковим для всіх нових співробітників незалежно від їхньої освіти, досвіду роботи чи майбутньої посади в компанії. Також інструктажі проходять особи, яких залучають до виконання тимчасових завдань. Завершальним етапом проведення вступного інструктажу є фіксація його результатів у журналі реєстрації, де працівник підтверджує ознайомлення своїм підписом.

Первинний інструктаж проводиться на робочому місці працівника перед початком виконання назначеної роботи. Така процедура стосується всіх нових робітників незалежно від форми їхнього зайнятості - постійна робота чи тимчасова. Навчання може відбуватися індивідуально чи в групі працівників одного профілю. За основу використовуються чинні нормативи та інструкції з безпеки, розроблені для конкретних видів діяльності в межах організації.

Повторний інструктаж для працівника або групи працівників теж проводиться на робочих місцях. За змістом інструктаж повторює матеріали первинного інструктажу. Періодичність таких занять визначена внутрішніми документами підприємства, з урахуванням специфіки виробництва, але не рідше: на роботах з підвищеною небезпекою – 1 раз на 3 місяці; для решти робіт – 1 раз на 6 місяців [26].

Незалежно від типу проведеного інструктажу, результат обов'язково реєструється у спеціальному журналі обліку інструктажів із безпеки праці на робочому місці.

Основними причинами, що можуть привести до виникнення пожежі в приміщенні є:

- несправності в електроустаткуванні;
- несправності, що виникли внаслідок механічних ушкоджень і т.п.;
- несправності в обчислювальній техніці, наприклад, коротке замикання.

До об'єктів і матеріалів, які можуть легко зайнятися, належать: меблі, паперові вироби, елементи оздоблення і конструкції приміщення (покриття підлоги, дверні полотна, віконні рами тощо), а також компоненти апаратного забезпечення персональних комп'ютерів. Усі ці матеріали входять до категорії твердих горючих речовин, які під час контакту з киснем здатні підтримувати процес горіння. Враховуючи це, аналізоване робоче приміщення слід віднести до категорії «В» [27].

Для ефективного усунення можливої пожежі, використовуються базові засоби боротьби з вогнем, а саме три вуглекислотні вогнегасники моделі ОУ-2. Особливістю такого вогнегасника є висока ефективність та швидкий результат. А важливою перевагою у виборі саме такого вогнегасника є здатність зберегти цілісність чутливого обладнання, наприклад, як комп'ютерна техніка, адже в основі їхньої дії лежать ізоляційні властивості діоксиду вуглецю. Завдяки таких позитивних характеристик, використання вогнегасника стає безпечнішим у випадках, коли, наприклад, відбулося загоряння комп'ютера і оперативно вимкнути електроспоживання пристрою неможливо. Опираючись на Норми визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою [28] ми бачимо, що для нашого приміщення наявна кількість вогнегасників – достатня.

3.3 Захист навколишнього середовища

Охорона довкілля, раціональне та ефективне використання природних ресурсів та створення безпечного екологічного середовища для життя людей є ключовими чинниками економічного та соціального розвитку нашої країни.

У вирішенні екологічних питань підприємство ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКОТБЮБ» керується нормами, передбаченими законодавством України, такими як: Закон «Про охорону навколишнього природного середовища» [29], «Про відходи» та іншими профільними нормативними актами.

Пріоритетом діяльності заводу є [1, 30]:

- створення безпечних умов праці для власного персоналу та персоналу підрядних організацій;
- зниження негативного впливу на довкілля та вжиття заходів з пом'якшення наслідків зміни клімату спрямованих на зменшення викидів парникових газів.

Принципами діяльності заводу є [1, 30]:

- забезпечення високого рівня компетентності персоналу підприємства та підвищення його поінформованості з питань охорони праці та навколишнього середовища;
- мінімізація обсягів промислових відходів, запобігання забрудненню навколишнього середовища;
- підвищення рівня культури безпеки праці та виробництва, рівня промислової безпеки, що ґрунтується на вдосконаленні методів роботи та технологій;
- дотримання вимог нормативних актів у галузі охорони праці, промислової та екологічної безпеки;
- створення безпечних умов праці для працівників – робота не повинна починатися, якщо вона не може бути виконана безпечно;
- кожен працівник відповідає за раціональне використання ресурсів на своєму робочому місці та у зоні своєї відповідальності;
- безпечна поведінка працівників підтримується та заохочується;
- будь-які аварії, травми та інциденти на виробництві можуть і повинні бути попереджені, зусилля керівників спрямовані на виявлення небезпек, оцінку ризиків та управління ними.

Безпосереднє дотримання природоохоронного законодавства, яке регулює раціональне використання та відновлення природних ресурсів, визнано основним обов'язком цього підприємства відповідно до положень статті 51 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища».

Всі екологічні впровадження, що проходять на виробництві, об'єднуються в єдиний документ. В такому документі детально зазначені основні цілі

проєкту , точне місце реалізації, відповідального керівника, партнерів, терміни виконання завдань, а також загальний бюджет, передбачені витрати та очікувані результати впровадження цих рішень. Так, опираючись на офіційний сайт підприємства [30], ми бачимо результати періодичних досліджень та перевірок повітря та шуму, а також дані щорічного звіту післяпроєктного моніторингу. Так, ми бачимо вплив на якість атмосферного повітря на межі санітарно-захисної зони та найближчої житлової забудови, вплив шуму та вібрації на найближчі житлові забудови після проведених потрібних реконструкцій. А також додатково інформацію щодо аварійних ситуацій та аварій.

Підприємство й надалі планує не припиняти дотримуватись програм з охорони навколишнього середовища та раціонального використання природних ресурсів.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Метою випускної роботи було проведення аналізу техніко-економічних показників роботи ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТБЮБ»; розробка і обґрунтування заходів щодо їх покращення.

В процесі досягнення мети були одержані наступні результати.

Аналіз показав, що обсяг реалізації продукції збільшився в 2023 році на 24,6% та на 15,6% у 2024 році за рахунок зростання замовлень. Загальний приріст виручки за період аналізу становить 44,0%.

За рахунок більшого зростання реалізованої продукції (+24,6%), чим собівартості (+1,4%), сума прибутку від реалізації продукції збільшилась у 2023 році на 3 855 701 тис. грн (+211,5%). В 2024 році темпи зростання собівартості (+38,3%) перевищували темпи приросту реалізованої продукції (+15,6%), тому сума прибутку зменшилась на 2 488 831 тис. грн (-43,8%).

Рентабельність продукції виросла у 2023 році на 25,8%, проте зменшилась у 2024 році на 22,7%. Рентабельність продажу характеризує співвідношення прибутку від реалізації продукції та доходу. Цей показник також виріс у 2023 році на 16,6%, проте зменшився у 2024 році на 14,2%.

За результатами виконаного аналізу можна зробити висновок про покращення техніко-економічних показників роботи ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТБЮБ» у 2023 році, але погіршення показників прибутку та рентабельності у 2024 році.

Ліквідність підприємства протягом 2022 – 2024 років була досить стабільною, тому що значення показників (за виключенням коефіцієнту абсолютної ліквідності) відповідають нормативним значенням.

Фінансову стійкість ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТБЮБ» можна визнати недостатньо задовільною, адже коефіцієнт автономії нижче нормативного значення протягом всього періоду аналізу. Відповідає рекомендованому значенню лише коефіцієнт маневреності, який характеризує частину власного капіталу у гнучкій, мобільній формі (тобто використовується в обороті, а не

«заморожена» в основних засобах). Отже, фінансову стійкість ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ» можна визнати недостатньо задовільною.

Всі показники оборотності покращились протягом періоду аналізу, за виключенням оборотності дебіторської заборгованості. В 2024 році в порівнянні з 2023 роком також виріс на 7,4% середній період погашення кредиторської заборгованості. Значення показників досить низькі, що свідчить про невисокий рівень ділової активності ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ». Негативним моментом є перевищення середнього періоду погашення дебіторської заборгованості у порівнянні із кредиторською, що свідчить про скорочення можливостей для підприємства своєчасного погашення зовнішньої заборгованості.

За результатами розрахунків усі показники прибутковості значно покращились в 2023 році в порівнянні з 2022 роком, проте у 2024 році погіршилися.

Як видно з наведених вище розрахунків, ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ» знаходиться в задовільному стані, але в 2024 році відбулося погіршення практично усіх показників ефективності його роботи. Тому подальшим завданням підприємства є підвищення показників прибутку та рентабельності.

З метою підвищення прибутковості діяльності підприємства запропоновано заміну існуючої системи КІП на кільцевій печі № 1 на комп'ютеризовану АСУ ТП кільцевої печі № 1 на базі програмно-технічного комплексу Delta V і польового обладнання «FISHER-ROSEMOUNT» в ТПЦ №4.

В результаті установки нового устаткування при збереженні обсягу виробництва продукції ТПЦ-4 на рівні звітнього року зменшиться витрачання природного газу на 4% та знизиться кількість угару на 5%.

Завдяки скороченню відходів знизиться витратний коефіцієнт металу з 1,366 до 1,364, що дозволить економити 71,17 грн основних сировинних матеріалів при виробництві 1 т труб. Економія від меншого використання паливно-енергетичних ресурсів складе 101,26 грн. З іншого боку,

амортизаційні відрахування виростуть на 23,02 грн, оскільки проектом передбачено збільшення суми основних засобів. Сумарне зниження собівартості 1 т труб в ТПЦ-4 – 149,40 грн, всієї реалізованої продукції в порівнянні із звітним періодом складе 20766,8 тис. грн (-0,25%).

В результаті зниження собівартості у підприємства сума прибутку підвищиться на 0,1%. Також відбудеться підвищення показників рентабельності продукції та продажів на 0,1%. Прибутковість (рентабельність продаж) збільшиться на 0,1%, що і було метою випускної роботи.

Необхідна сума капітальних вкладень дорівнює 32000,0 тис. грн. Фінансування проекту передбачається за рахунок позикових коштів – банківського кредиту терміном 3 роки і річною процентною ставкою 20%.

Проведена оцінка доцільності впровадження запропонованого інвестиційного проекту показала, що чиста сучасна вартість складає 23 587,18 тис. грн (вище нуля), внутрішня ставка доходу – 57,3% (вище за ставку дисконтування 20%), термін окупності – 2,04 роки (менше за термін реалізацію проекту – 3 роки), індекс прибутковості – 1,74 (вище одиниці). Відповідно, це доводить доцільність і ефективність використання інвестицій і впровадження проєктного рішення.

Слід зробити висновок про високу ефективність запропонованого заходу і рекомендувати його до впровадження в умовах ТПЦ-4 ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ».

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Офіційний сайт ТОВ «ІНТЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ»: <https://nikotube.interpipe.biz/ru/>
2. Interpipe: <https://gmk.center/ua/manufacturer/interpipe-3/>
3. Виробництво труб: <https://interpipe.biz/ua/vyrobnytstvo-trub/>
4. «Інтерпайп» за останні 2 роки опанував понад 200 нових видів труб для ринку ЄС: <https://gmk.center/ua/news/interpajp-za-ostanni-2-roki-opanuvav-ponad-200-novih-vidiv-trub-dlya-rinku-ies/>
5. «Інтерпайп» у 2024 році збільшив продажі труб на 32% р./р.: <https://gmk.center/ua/news/interpajp-u-2024-roci-zbilshiv-prodazhi-trub-na-32-r-r/>
6. Інтерпайп. Звітність емітента. URL: https://nikotube.interpipe.biz/investors/reportingissuer/richna_fin_zvitnist/.
7. Бойчик І. М. Економіка підприємства: підручник. Київ: Кондор - Видавництво, 2016. 378 с.
8. Економіка підприємства: навчальний посібник / О. І. Лисак, Л. О. Андреева, Л. О. Болтянська. Мелітополь: Люкс, 2020. 272 с.
9. Підприємницька діяльність та економіка підприємства [Текст] : навч. посіб. / С. Б. Довбня, Т. Б. Ігнашкіна, А. Б. Педько та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. С. Б. Довбні. – Д. : ЛПРА, 2016. 440 с.
10. Савчук В.П. Практична енциклопедія фінансового менеджера. – Д.: Balance Business Books, 2017. – 976 с.
11. Економічний аналіз: Навч. посібник. За ред. Волкової Н. А./ Н. А. Волкова, Р. М. Волчек, О. М. Гайдаєнко та ін. Одеса: ОНЕУ. 2015. 310 с.
12. Горлачук В. В., Коваленко О. Ю., Белінська С. М. Економічний аналіз господарської діяльності підприємства : навчальний посібник. Миколаїв : ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. 308 с.
13. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання : навч. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 180 с.

14. Довбня С. Б., Найдовська А. О. Економічне управління підприємницькою діяльністю суб'єктів господарювання: навч. посібник. – Дніпро: Україн. держ. ун-т науки і технол., 2023. – 86 с.
15. Іванілов О.С. Економіка підприємства: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Центр учб. літератури, 2011. 727 с.
16. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (із змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
17. Луців Б.Л., Кравчук І.С., Сас Б.Б. Інвестування: підручник. Тернопіль: Економічна думка, 2014. 544 с.
18. Боярко І.М., Гриценко Л.Л. Інвестиційний аналіз: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2011. 400 с.
19. Савчук В. П. Аналіз та контролінг фінансово-економічної діяльності підприємства : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 432 с.
20. ДСанПіН 3.3.2.007 – 98. Державні санітарні правила і норми роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин. Київ: МОЗ України, 1998. 16 с.
21. Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 614 від 13.12. 2004 «Про затвердження Порядку складання та вимоги до санітарно-гігієнічних характеристик умов праці». URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0569-11>
22. ДБН В.2.5-67:2013. Опалення, вентиляція та кондиціонування. Київ: Мінрегіон України , 2013. 141 с.
23. ДСН 3.3.6.037-99. Державні санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку. Київ: МОЗ України, 1999. 34 с.
24. НПАОП 40.1-1.32-01. Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок. Київ: Держгірпромнагляд України, 2001. 95 с.
25. Наказ МОЗ України № 1596 від 14.07.2020 р. «Про затвердження гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин у повітрі робочої зони». Київ: МОЗ України, 2020. 125 с.
26. НПАОП 40.1-1.32-01. «Правила будови електроустановок.

Електрообладнання спеціальних установок». Київ: Держгірпромнагляд України, 2001. 95 с.

27. НПАОП 0.00–4.12.05. Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці. URL: https://dnaop.com/html/32368/doc-НАОП_0.00-4.12.05.

28. ДСТУ Б В.1.1-36:2016. Визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою. Київ: Мінрегіонбуд України, 2016. 61 с.

29. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»: Документ 1264-ХІІ // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – К.: Парламентське видавництво, 1991. № 41. ст. 546.

30. Екологічна звітність ТОВ «ІНІЕРПАЙП НІКО ТЬЮБ» URL: <https://nikotube.interpipe.biz/ru/investors/ecoreports/>